

GAZDASÁGI LAPOK

7. szám.

Megjelenik minden vasárnap.

1911. Február 12.

Szivattyúk és Mérlegek

Különlegességi gyár
GARVENSWERKE
Központi igazgatás:
Bécs, II., Handelsqual No. 130.
Városi mintaraktár: Garvens W.
Bécs, I., Schwarzenbergstr. 6.

Homokértékesítés. Akinek homokja van, kérje saját érdekében:

- F. 3. Formák és szerszámok oszmöszölt betonárak előállításához,
- F. A. I. Kézi üzemre berendezett betontepla- és alagesűgyártás,
- Cs. G. 4. Kézi üzemre berendezett cementeserépgyártás,
- B. B. I. Az üreges építőkövek (betonblokkok) gyártása,
- C. S. I. A cement- és mozaiklapok gyártása

ezimű árjegyzékeinket és prospektusainkat; kérje anyagának díjtalan megvizsgálását, mérnökünk látogatását és tekintse meg üzembem mintatelepünkön összes cementipari homokértékesítő **gépeinket.**

Szántó és Beck mérnök, cementipari gépek gyártása
Budapest, VII., Baross-tér 15. sz.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH LTD

Budapest, Váci-körút 63,
Által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomoblok és cséplőgépek, benzlmotoros cséplőkész-
letek, magánjáró gőzgépek, szalmakazalozók, löhere-
cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszálógépek,
marokrakó- és kéveköti-aratógépek, szénagyűjtők,
széna- és szalmasajtók, boronák, sorvetőgépek,
Planet Jr. kapálók, kukorloza-morzsolók, szecská-
vágók, répavágók, darálók, őrlőmalmok, egye-
temes aczélekék, 2- és 3-vasú ekék és
minden egyéb mezőgazdasági gépek.

Ökörpatkók

alkalmasak, tartósak és olcsók.

,HANN' jeggyel ellátva.

Kérjen és figyeljen pon-
tosan ezen jegyre, mert
patkóink minden tekin-
tetben utolérhetlenek!

Rendes csülökpatkók ökrök részére. Szabadal-
mazott lópatkók, első díjakkal kitüntetett patkók, igás és
hátas lovak részére, szakférfiak által legmelegebben ajánlva.
Patkó- és csülökszegek. Sróf- és rúdvasalások,
vasalási eszközök és szerszámok.

M. HANN'S SÖHNE

RAINFELD a/d. Gölsen N.-Ö.

Lyukfuró v. srófkészülékes hordódugólemezek cég-nyo-
mattal vagy anélkül, szállításra és beraktáro-
zásra szánt hordókhoz minden nagyságban és mennyiségben.

Minták és árjegyzékek ingyen!

Sertés-eladások és vételek

legjobban és legpontosab-
ban eszkö-
zöltetnek, úgy sovány, mint hizott állapotban.

URL REZSŐ

sertésbizományosnál
Budapest, VIII., Népszínház-utca 22.
(Polgári serfőzde bérpalota.)

Telefon 97—05 interurbán. — Felvilágosítással készséggel szolgál.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

Budapest, VIII., Baross-utca 10. szám.

Alakult 1900. Biztosítéki alap: Alakult 1900.
Alapítványok a kormány hozzájárulásával 1,981.700— K
Tartalékok 1,933.963'54 "

Összesen: 3,915.663'54 K

1901. évi fölösleg	90.349— K	1905. évi fölösleg	61.730'60 "
1902. " "	59.782'26 "	1906. " "	39.243'65 "
1903. " "	109.331'73 "	1907. " "	41.877'32 "
1904. " "	72.438'23 "	1908. " "	81.088'76 "
		1909. " "	106.589'64 "

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyszintén az ember életére
különléte módozatok szerint. Az üzleteredményben a biztosított tagok díjará-
nyukban részesülnek és az 1901. évi üzletfölségből egy a tűz-, mint a jég-
kár ellen biztosítva volt tagok 4 százalékos díjvisszatérítést kaptak. Az 1902.
évi üzlet fölsége közgyűlési határozattal tartalékba helyeztetett. Az 1903.
évben a jégkár ellen biztosítottak 4 százalékos díjvisszatérítést kaptak. Az
1904. és 1905. évben a jégkár ellen biztosítottak 2—2 százalékos díjvissza-
térítésben részesültek. Az 1906. évben a jégkár ellen biztosítottak, kik 5—10
évre adják fel biztosításukat 5 százalék engedményben részeltettek. Az 1907.
és 908., valamint 1909. évi üzletfölséggel pedig tartalékainkat gyarapítottuk, úgy
hogy 1909. év végén a tartalékok 1,933.963'54 koronára rúgnak. Biztosítási ajánlatok
benyújtandók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatványokkal
és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál **az igazgatóság.**

BABYARHON ELSŐ, LEGNAGYOBB ÉS LEGIOBB NERVEVŐ ÓRAÜZLETE.

Alapított 1847.

Brausweller Janos
Szegeden Ca. és kir. királyi igazgatóságnak
szab. chronometar és műóra, állatállás
a remon-tois ingabőröknek
ésh. sth.

**ÓRAK, ÉKSZEREK 10-évi jótállással
RÉSZLETFIZETÉSRE**

Képes árjegyzék bérmentve. Javítások pontosan eszközöltenek.

A több mint 25 év óta fennálló csakis gőzekéket gyártó HEUCKE A. hausneindorfi gőzekegyár
tulhevített (forrógöz) rendszerű gőzeke-készleteit szállítja a magyarországi vezérképviselet:
Komáromvidéki Takarékpénztár r.-t. Komáromban.
NAGYON takarékos szén- és vízfogyasztás. Rendkívüli MUNKAERŐ.

Pályázatokhoz csak bizonyítványmásolatok csatolandók. Eredeti bizonyítványok elvesztéséért a kiadóhivatal nem vállal felelősséget.

KIS HIRDETŐ

Kis hirdetések ára: **inden egyes szö 4 fillér**, csak oly levelek továbbíthatnak, melyek a szükségére postabélyeggel ellátva küldetnek be.

Alkalmazást keresők.

Intéző-

vagy gazdatiszti állást keres elméletileg és gyakorlatilag teljesen képzett, 32 éves, nős, keresztény, 12 évi igen jó gyakorlattal rendelkező gazdatiszt. Címe: Baráth Endre Kunhegyes, Jász-Nagy-Kun-Szolnok megye.

16 évi gyakorlattal

bíró, földmives iskolát végzett és gyakorlati vizsgát tett 35 é. és nőtlen reform. gazdatiszt mielőbbi belépéssel, akár % fizetésre is, állást keres. Czim: Sándor gazdatiszt, Réte, Pozsony megye.

Gazdatiszt

okl. kitűnő 20 éves praksissal, keres megfelelő intézői alkalmazást. Megkeresések Király — kereskedő Debreczen kéretnek.

Ispán

gazdatisztnak ajánlkozik azonnali belépésre egy 38 éves, kiscsaládu, földmives és tejjgazdasági iskolát végzett, 14 évi gyakorlattal a gazdálkodás minden ágában, szőlőművelésben, a mai korrallal haladott, elismert gazda. Czim: Vavró István, Bánhorvát, Borsod megye.

Okleveles

tejjgazdász, r. kath. vallású, 38 éves, nős egyén azonnali vagy bármikori belépésre állást keres, ajánlkozik felügyelőnek, botosispánnak vagy kisebb gazdaság önálló vezetésére, a tejjgazdaság minden ágában jártas, érti a tehénészetet, borjunevelést, sertésbízalást és nevelést, vajcsinálást. Szives megkereséseket e címre kér: Tóth Boldizsár, Gyűrűfű, u. p. Ibafa (Baranya megye).

Földmivesiskolát

kitűnő sikerrel végzett, 27 éves, fiatalember, ki egyszerűsmind szakavatott kertész, azonnali belépésre megfelelő állást keres. Czim: Panyik Tóth István, Szentos, Vásárhelyi-utca 5. sz.

Földmives-

és vinczellér-iskolát kitűnő eredménnyel végzett, 30 éves, nős, kiscsaládu, 8 évi kitűnő gyakorlattal, azonnali belépésre alkalmazást keres. Kalló József, Mezőkovácsháza, ifj. Nágel-pusztá.

Kiss István

Nagygombosi uradalom, Vöröspáp, határőri vagy vadőri állásra pályázna április 1-ére.

Juhosztályozást

és nagyobb juhászatok vezetését,

kosbeosztást

stb. mérsékelt díjazásért elvállalja egy a gyapjujuhászat terén nagy gyakorlati képességgel bíró szakember. Czim a kiadóhivatalban 554. sz. alatt.

Szolnok-Doboka megyében két város

között, a vasuti állomáshoz fél órányira fekvő egy 1300 hold tagosított birtok, első minőségű szántó, kaszáló, rét és legelőből (marha-, juh-tenyésztésre felette alkalmas), valamint dinnyetermelésre kitűnő talajból, sóskut használatból, szőlő, kőbánya, erdőrezsletből, majortelepéből álló uri birtok, halászati és vadászati joggal **több évre haszonbérbe adatik.** — Ajánlatokat elfogad: **Deák Ferencz-utca 6., II. em., ajtó 2.**

Betöltendő állások.

Gazdasági állások.

Valamennyi betöltendő állás teljes czimekkel olvasható a 10-ik évfolyamban álló Országos Pályázati Közlönyben. Ingyen mutatványszám. Budapest, József-körút 38. szám.

Keresteknek

intéző, több gazdatiszt, segéd-tisztek, magtárosok, kulcsárok, irnokok, gazdák, tehénészek, gyakornokok és többféle gazdasági személyzet. Bővebb lvs ható az Országos Pályázati Közlönyben. Mutatványszám ingyen. Budapest, József-körút 38. szám.

Gazdatiszt kerestetik

több évi gyakorlattal, ki 2-dban levő 600 holdas birtokomnak ön-álló kezelését felelősség mellett elvállalja. Megkivántatik, hogy a gazdaság minden ágához értsen. Tudakozódhatni Stephaich Pál földbirtokosnál Görögut, Somogy megye. Állás április hóban elfoglalandó.

Gróf Merán

Ő Exczellenziája ikrényi uradalmában segéd-tiszti állásra pályázat hirdetett. Akadémiai vagy tanintézeti végzettség és a német nyelv korrektségre megkivántatik. Egy-két évi gyakorlattal bírók előnyben részesülnek. Fizetés: ellátás, lakás, fűtés, világítás és kiszolgáláson kívül évenként 600 korona. Németül írott kérvények február 15-ig Uradalmi tisztartóshoz, Ikrény u. p. Győr nyújtandók be. Bemutatkozásra csak a meghívottak jelenjenek meg.

Gazdasági segéd

felvéteik azonnali belépésre, ki a könyvvitelben tökéletesen jártas és gazdaságban gyakorlata van. Pályázótól megkivántatik a német nyelv szóban és írásban tökéletes tudása, a szerb-horvát nyelvet csak szóban bírja. Ajánlatokat bizonyítványmásolatokkal, fizetési igények kíséretében küldjék be ngs. Alberto Müller urhoz posta Bos. Samacz (bosna).

Okleveles gazdatiszt

kerestetik nagyobb gazdaság vezetésére, kellő gyakorlattal, ki a magyar, német és horvát (vagy szerb) nyelvet szóban és írásban bírja, folyó évi április 1-ére. Fősúly állattenyésztés és cukor-repatermelésre fektetett. Ajánlatok az igények megjelölésével és bizonyítványmásolatokkal F. K. Schmidt földbirtokos címre Eszékre küldendők.

Szülő-kötözőfonál

jobb és olcsóbb mint a raffia,

zsák és ponyva

a legjobb minőségben és legjutá-

nyosabban a

FISCHER-féle

zsák- és ponyva-gyárban,

BUDAPEST, V., Nádor-utca 31—33. sz.

szereshető be. A Fischer-féle

szab. impregnált szavatolt tiszta

lenből készült vízhatlan ponyvak

nagy strapa mellett is eltartanak

10—12 évig. A 28 év óta fennálló

Fischer-féle zsák- és ponyva-

gyár az ország legjelentékenyebb

uradalmainak szállítója. Pontos,

szolid kiszolgálás. **Ponyvaköl-**

csönzö-intézet. — Manilla-

zsinetek, kévekötelek, lópokró-

czok. Tessék ajánlatot kérni.

Eladó sorfának való 3—4 éves

jegenyefa 4000 drb fe-

rete, 300 darab simonia és 7000

drb sudár jegenye. Venni szán-

dékozóknak készséggel szolgál

felvilágosítással a faddi gazda-

ság. Posta és távirat: Fadd

(Tolna megye).

Háromszor lett olcsóbb a sóborszesz az

ILIOL

sóborszesz PASZTILLÁK által.

Darabja 12 fillér.

BIZONYÍTVÁNY.

A f. hó 18-ikán átadott "ILIOL" sóborszesz pasztilla a mentholos sóborszeszeszkes rendes alkatrészeiből áll és semmiféle más — esetleg az egészségre ártalmas alkatrészeket — nem tartalmaz. Ezen pasztillával az másfél-két deciliter jó minőségű sóborszesz állítható elő.

SPIEGL BÉLA s. k.
hítes törvényszéki vegyész.

Az ILIOL sóborszesz pasztillák

feleslegessé tették a drága és törekeny

üvegeket.

Az ILIOL sóborszesz pasztillák

jóval több fájdalomcsillapító anyagot tar-

talmaznak, mint a készen vett sóbors-

zesz s ezáltal hatásuk utólaghatótlannál

gyorsabb és biztosabb lett.

Az ILIOL sóborszesz pasztillák

ára darabonként ... 12 fill.

hozzáadandó 1 deci tiszta spirítusz 20 "

1/2 deci víz ...

Eredmény: 1/2 deci kitűnő sóborszesz

összköltség 32 fillér, ellenben ugyan-

ezzen mennyiség ára üvegekben addig

volt (egy 44 filléres üvegnek tartalma

csak 12 deci), tehát 3-szor annyi a 44 fill.,

összesen 1 K 32 fill., tehát a megtaka-

ritás 1 pasztillánál már 1 korona.

Kapható mindenütt. Nagyban eladás:

Török József gyógyszerész, Stessel Nándor

és Fia és Thallmayer és Seitz cégeknél Bu-

dapesten. — Minden egyes pasztillához

használati utasítás van hozzá osztolva és

akár egy gyermek által elvegezhető.

ILIOL vegyészeti laboratórium

Budapest, IX., Fáva-u. 10.

Telefon 52—09.

Keltetőtojások

tavaszi szállításhoz elő-jegyezhető REITTER OSZKAR főkapitánytól Nagybecskerekben.

Angliából hozatott faj-tiszta tojás elcsendő

Fehér Orpington (amerikai

kitűnő téli tojó)

Sárga Orpington

Óriás pekingi kacsa

tojások darabja 60 fillér. Törés és pázár-

mentes, teljesen biztos csomagolás fi-

ládákban ingyen.

Kitüntetések: Arad, Budapest I., Bu-

dapest II., Belgrád, Berlin, Lovrin, Lu-

gos, Nagybecskerek, Nagyvárad, Po-

zsony, Pécs, Pancsova, Szófia, Szatmár,

Szeged, Szabadka, Tomosvár, Veszprém,

Wien, Zenta. **Hazai és külföldi leg-**

nagyobb és legelső kitüntetések. **Alami**

nagy aranyérem. Őszi szállításhoz elő-

jegyezhető elsőrendű óriás angol emdeni

libákra darabja 25 korona.

Magbüköny

e'adó míg a készlet tart. Bő-

vebb felvilágosítást ad a mikosdi

urad. intézőség **Mikospusztá**

p. Zalabér.

HIPNOTIZMUS

Akar-e ama sajátos és titokzatos erő birtokába jutni, amely nöket és férfiakat egyaránt elragad és lebilincsel; mely gondolataikat befolyásolja, kívánságait ellenőrizi és önt minden helyzet urává teszi? Az élet telve van

csábító eshetőségekkel azok számára, akik a hipnotikus befolyás titkait megértették; azok számára, akik magnetikus erőjüket kifejlesztik. Othon tanulhat; beleszédteket és rossz szokásokat barátságos nélkül gyógyíthat; mások barátságát és szeretetét megnyerheti; **jövedelmét megbővítheti**; becsüségét kielégítheti; megszabadulhat minden gond és bajtól; emlékezőtehetségét erősítheti; minden családi nehézséget legyőzhet; legérdekesebb előadásokat adhat és oly csodálatos magnetikus erőt gyakorolhat, mely elhárítja mindazon akadályokat, melyek az ön sikerének útjában állnak. **Villámszerű gyorsasággal hipnotizálhatja az embereket**; önmagát vagy bárki más bármikor, nappal vagy éjjel elaltathatja — elűzve kint és szenvedést. **A mi ingenes könyvünk** feltárja önnek a csodaszert tudomány titkait. Alaposan megmagyarázza önnek azt, hogy miképpen használhatja ezt az erőt saját helyzetének javítására. A legelismertebb módon nyilatkoznak felőle papok, ügyvédek, orvosok, kereskedők és uri hölgyek. Mindenkinél használ. Nem kerül semmibe. Ingyenpóldányt sziveskedjék azonnal vagy egy tiszteletes levelezőlap vagy huszonötfilléres bélyegű levél útján címezve „New York Institute of Science, Department 204, Rochester, New York, U.S.A.” hozzánk fordulni.

A szakértő gazdaközönség

főlőzöge.

SURÁNY VIKTOR okl. gépészmérnök

tejjgazdasági gépek és eszközök gyártása,

BUDAPEST, VI., Teréz-kört 21.

KÉRJEN ÁRJEGYZÉKET,

GAZDASÁGI LAPOK

Alapította KORIZMICS LÁSZLÓ
1849-ben.

MEZŐGAZDASÁGI HETILAP.

VEZÉRELV: Hozzunk mezei gazdaságunkba helyes arányokat.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK:

Egész évre	16 kor.
Fél évre	8 „
Negyed évre	4 „

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, Múzeum-körút 7. sz.

Az „Állattenyésztési és Tejgazdasági Lapok” ingyen mellékletével.
A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, az előfizetési és hirdetési pénzek a kiadóhivatalhoz czímzendők.

HIRDETÉSEKET

a lap kiadóhivatala veszi fel.
Arjegyék ingyen és bérmentve.
Hirdetési mellékletek jutányos árban fogadtatnak el.

Az e lapokban foglalt cikkekért minden utányomási jog fentartva.

KÉZIRATOKAT A SZERKESZTŐSÉG NEM AD VISSZA

TELEFON: 623.

TARTALOM.

Szemle. — ix.	Lap 99
Gazdasági levél. — Fehér Zoltán	100
Az új adótörvény. — Beregi	101
Bajac új gazdasági motorja	102
A tehervonó automobil. — Eckstein Sándor	102
A klórozis vagy sárgulás. — Halász Lajos	102
A luczomatermelés kiterjesztése. — Nagy Dezső	103
Könyvismertetés. — Kodolányi-féle Gazdasági Zsebnaptár, Schlipfl's populáris Handbuch der Landwirtschaft.	104
Kérdések és feleletek	104
Kérdések: Kukorica-buza-kukorica. N. Z. — Árpa-termelés. Egy szigetközi gazda. — Ásvány- és csontliszt-foszfát belértéke? K. M. — Egerckől megrágott gyümölcsfák. D. M.	
Feleletek: Lefiadzott koczák betegsége. Káldy Szücs János. — Legkésőbb érő zabfajta. Káldy Szücs János. — Rét létesítése. Káldy Szücs János	
Hirek	105
Aprók	106

SZEMLE.

(Időjárás. — Melyik az agrárpárt? — A külföldi bankok kamatengedménye. — A termésbecslés összegezése késik. — Új szokás a rozspiacon. — Argentina exportja. — A világ czukortermése. — A tenyészállatok utódainak testsúlynövelési módja. — A szerb hus behozatala.)

Örülnek időjósaink. Egyszer végre-valahára mégis beütött a jóslásuk. Mióta legutóbbi szemléket megirtuk, volt mindenféle időjárás. 3—5°-os fagy, azután hó, havas eső, néhány fok zérus felett ismét némi fagy, azután minus 12—17 R^o, utána hó, olvadás és tudja a jó Isten még miféle rendes és rendellenes téli idő. Látható tehát miként váltakozik a szerencse, illetve időjárás. De mivel hogy mindenféle szerelemnek vége szokott lenni, lehet, hogy ennek az időjárásnak is. Annyi bizonyos, hogy jéggyarak felállításáról az idén nem igen kell gondoskodni. Gazdáinknak egy gonddal és kiadással kevesebbük van.

A trágyahordás a vidéken vigan folyik. Nyugtalanok az igák a fel- és lerakások alkalmával, mert fáznak.

Egyik olvasónk azon kérdést vetette fel, hogy voltaképpen melyik az igazi agrárpárt, mert ugymond, a mióta hazafiatlanság, bármely a hatalommal ellenkező mezőgazdasági irányzattal foglalkozni, ezt cikkek és szakkönyvek urbi et orbi hirdetik, nem tudható sehol sem meg, vajon a 67-es vagy a 48-as agrárbázis a valódi és a helyes tendenzia-e? Vannak honatyáink,

a kik hol ide, hol oda, de mindenkor a hatalomhoz hajlanak, mások meg 48-asok, sőt radikális eszméket pengetnek, de azért az agrár-irányzatok hívei. E kérdésre a határozott felelettel mi is adósok maradunk, noha megadhatnók a választ, mert rendesen a haute politique összekuszált száalai a mezőgazdasági politikába nagyon is belevegyülnek.

Az angol bank kamatleszállítását 1/2%-kal követte a német bank. Nálunk pedig folynak a gründolások és a tőkefelemelések a bankok és a részvénytársaságoknál, de a bankráta az meg sem mozdul. Mások se szeretik leszállítani, de most éppen nem. Bank ex-lex van. De kérjük, akár így, akár úgy van, hol késik még mindig az a mezőgazdasági hitelnyújtás? Az agrárkölcsonk és váltók leszámítolása? Mit is mond erre a Gazdaszövetség?

A Magyar Gazdaszövetség most nyújtotta be a bankügyben kifejtett kérését a képviselőháznak. A magyar mezőgazdaság elhanyagoltságát főleg a földbirtok meg nem felelő hitelviszonyának tulajdonítja és azt kéri, hogy az állam, mely eddig csupán a Magyar Földhitelintézet, a Kisbirtokosok Földhitelintézete és az Országos Középponti Hit Iszövetkezet révén hatott közre a földhitel olcsóbbá tételére, használja föl a jegybank meghosszabbításának az alkalmát Magyarország javára a jelzáloghitel mérséklése érdekében is. Ausztriában minden tartománynak meg van a maga altruista jelzálogbankja. Ezért dolgozik az osztrák gazda olcsóbban, mint a magyar. A képviselőház elé terjesztett bankjavaslat semmit sem valósít meg a gazdák kívánságaiból. Az e' adósodott magyar föld helyzetének a javítására a fölmondható teher konvertálását föl nem mondható törlesztéses kölcsönné, az életbiztos tás fölkarolását és a járadéki birtokok megteremtését sürgeti. Továbbá a kisgazdák földbérlő szövetkezeteinek fölkarolását javasolja, a melyekkel a gazdaszövetség máris eredményeket ért el. A kérés gerince, hogy hasonló tárgyalásoknál a külföldön mindenütt arra törekedtek, hogy a paritás a mezőgazdaság és a nemzeti munka egyéb ágazata között helyreállítsassék. Különben a Magyar Gazdaszövetség az O. M. G. E. hasonló tárgyú fölterjesztésében foglalt kívánalmakat a maga részéről pártolja és helyesli s abban a nézetben van, hogy azok megvalósítása nemcsak a gazdaszövetség, hanem általában a nemzet egészséges fejlődése érdekében kívánatos.

A „Pester Lloyd” keddi száma a következőket jelentette; „A magyarországi termés mennyiségének végleges megállapításával még mindig nem készültek el a központi statisztikai hivatalban. Megbízható forrásból arról értesülünk,

hogy ama jelentékeny eltérések miatt, a melyek a szeptemberben kiadott becslés adataival szemben mutatkoznak, újabb puhatólázásokat kell folytatni, hogy végre lehetőleg hü statisztikához jussunk. Ezt semmi esetre sem fogják a folyó hónapban közzétenni, hanem valószínűleg a nyáron megjelenő Évkönyvben és ez okból a földmívelési miniszteriumnak rendesen január vége felé kiadásra kerülő végleges világhimutataása ugyancsak elmarad egyelőre.

Ama budapesti ezégek körében, amelyek rozs vásárlásával is foglalkoznak (kereskedők, malmok, exportőrök), mozgalom indult meg, amely azt czélozza, hogy a jövőben rozs-üzletek az effektív piacon szintén a minőségi súly garatálása mellett létesüljenek, úgy amint ez buza tételek adásvevésénél ösidők óta szokásos. A rozst ugyanis mindeddig nálunk mint, esetleg jelleg-mustra alapján, vagy ezek nélkül bocsátották áruba, minőségben (vagyis, hogy egy hektoliter hány kilogramm) azonban sohasem volt az alku, illetőleg megállapodás tárgya. Ezzel szemben Ausztriában e tekintetben nem csinálnak különbséget a két kenyérmag között, így tehát az a tagadhatatlan visszasság állott be, hogy exportörjeink itt sulygarancia nélkül vásárolták a rozst, míg az értékesítésnél az osztrák relációkba erre nézve is jótállást kellett vállalniok. Az usance-rozs hektoliterenkénti súlyát a szokványok 71 kilogrammban állapítják meg, vagyis e czikk szokvány-átlagá 5 kilogrammal könnyebb a buzáénál. Usance-rozsnak nem szállítható egyébként olyan termék, amely nem egészséges, nincs a kereskedelmi szokás szerint megkivánt módon rostálva, nem az utolsó termésből származik, vagy amely korábbi termésű áruval van keverve. Nem szállítható továbbá a rozs: a) ha súly szerint 2 százaléknál több keveréket (üszköt vagy idegen magfélélt), b) ha a szemek száma szerint 3 százaléknál több buzát, c) ha a szemek száma szerint egy százaléknál több csirás szemet tartalmaz, d) ha a mestersegesen szárított rozsszal kevert. Anyarozs nem számíttatik, a keverékhez és a szállítás tárgyát képező rozsbán csakis oly jelentéktelen mennyiségben fordulhat elő, mely belőle gondos mezőgazdasági kezeléssel sem távolítható el. Mindez a határidős rozsról vonatkozik. Az effektív áru tekintetében meg van ugyan határozva a szokványokban a súlyhiány következtében a szállítóra háruló megtérítési kötelezettség, azonban ennek — miután a rozs, amint mondottuk, eddig sulygarancia nélkül került forgalomba — gyakorlati értéke nem volt. Eme, mindmáig alkalmazásba nem jött paragrafusnak akarnak tehát most érvényt szerezni. Szól pedig ez az intézkedés a következőkép: „Ha a súlyhiány csak egy kilogrammot vagy ennél kevesebbet tesz, a rozs átveendő és az

MAGYAR

Gazdasági és kerti

MEZŐGAZDÁK

MAGYAR

SZÖVETKEZETE

legjobb beszerzési forrása

értékmegtérítésre nézve a következő határozatok irányadók: Ha a minőségi súlyhiány hektoliterenként 25 dekagrammnál nem nagyobb, értékmegtérítésnek nincs helye; ha azonban a minőségi súlyból hektoliterenként:

25 dkg.-on felül 50 dkg.-ig (bezárólag) hiányzik, akkor 0.5%.

50 dkg.-on felül 75 dkg.-ig (bezárólag) hiányzik, akkor 0.7%.

75 dkg.-on felül 100 dkg.-ig (bezárólag) hiányzik, akkor 1% térítendő meg a vevőnek, még pedig a vételárból való levonás által. A rozst vásárló cégek túlnyomó részt aláírták már az erre vonatkozó közös megállapodást, míg a rozseladásával foglalatokodó kereskedők egyelőre erősen tiltakoznak és sehogy sem hajlandók belemenni ebbe a reformba, a mely szerintük nagyon megnehezítené az üzletet, mert a magyarországi termelők aligha akceptálják majd az újítást. (A Pesti Hirlap közleménye.)

*

Argentina exportja ma számottevő és ezzel Európának számolnia kell. Kiterjedése 2,950.520 négyzetkm. Populációja sűrűnek nem nevezhető, mert 1869-ben 1,830.214, 1895-ben már 3,954.911 és 1908-ban 6,489.023 volt s így egy négyzetmérföldnyi területre a legutóbbi számlálás szerint csak 5.7 ember esik. Register tonna szerint hajó forgalma 1909-ben 43,570.525 volt, 1900 óta a forgalom 18,328.907-el, azaz 72.63%-al szaporodott. Ügyszintén szaporodott külkereskedelmének haszna is. A bevétel 7,942.844,392 márka volt. A kivitele 10,646.412,792 márka vagyis több mint 2.7 milliárddal volt nagyobb a bevételnél. Az állat és állati termékekben 153,548.356 argentinai arany tallér, a mezőgazdaság más termékei 230,503.996 arany tallér volt. Az egész állati-, mező-, erdő-, vadászati- és egyéb gazdasági kivitele most 1,987.752,640 márka értékű. Hűtők és fagyasztott hús és hústermékek 33,308.470, élő állatkivitele 4,354.718 argentinai arany tallér volt. 1909-ben a bevetett buza területek 5,836.500, a lené 1,455.600, a tengeri 3,605.000 hektár volt. A rét és legelő területek, azaz a szénatermelés 4,706.530, egyéb kulturák 3,772.042, összesen 18,775.672 hektárt tettek ki. Ezekből látható, hogy van argentinai veszedelem Európa mezőgazdaságot üző államaira, és így főleg hazánkra nézve, ha mindjárt helylyel-közzel nem rendelkezik is Argentina tulságos nagy szemtermések felett.

*

Az 1910/11-diki cukorcampagne termelési mennyiségét a következő becslések tüntetik fel:

	1909/1910.	1910/1911.	szaporulat + csökkenés százalék
m é t e r m á z s a			
Németország	1,974.580	2,313.400	+ 17.0
Magyarország és Ausztria	1,245.608	1,529.800	+ 22.8
Franciaország	803.006	703.330	- 12.4
Belgium	249.403	271.800	+ 9.4
Hollandia	194.822	221.400	+ 13.6
Oroszország	1,123.594	2,085.200	+ 85.6
Svédország	127.000	167.160	+ 31.6
Dánia	65.000	105.000	+ 61.5
Olaszország	118.900	170.000	+ 43.0
Spanyolország	83.000	60.000	- 27.7
Románia	30.775	35.000	+ 13.7

*

Azon sok panasz a mely baromfityénységünk részéről elhangzik, hogy nagyobb a test, de nincs tojás, kényszerít néhány adatot a baromfikeresztekről közre adni. Nálunk a mult irányító körei a nagytestűségben látták a hazai baromfityénység megváltását, de sem elméletileg, sem practice nem tudták mi fog a keresz-

tezésekből kialakulni. A számítás az volt a kistest + nagytest = középtest. A tojáshozamánál pedig kistestű jó tojó + nagytestű jó (?) tojó = középtestű jó tojó. Beállott azonban a keresztezést és eshetőségeket összegezve: a nagyobb test és rossz tojó. A test nagyság növelésénél nem közömbös, hogy a nagyság, mely részről a tyúk vagy kakasról eszközöltetik-e? Az angolországi kísérletek eredményét itt közöljük. Eredményezték, hogy egy 6 fontos (á 453.6 gr.) olasz kakas 8 fontos orpington tyúkkal keresztezve ad 7½ fontos utódokat, viszont egy 10 fontos orpington 5 fontos olasz tyúkkal összehozva csak 6 fontos utódokat nemz. A houdan - olasz keresztezés 1-2 fonttal könnyebb utódokat ad, mint annak megfordítottja és ugyanígy állunk a tojáshozammal is. A keresztezés kisebb utóda mindig jobb tojó lesz, mint a nagyobb testű. Vegyük hozzá még a Mendelizmus keresztezési tanainak az 1-2-1 arányos eredményeinek momentumait vagyis a közbeneső, a 2. számhoz illő részeit és hagyjuk el a domináló és recessiv jellegűek 1-es számait és nyilvánvaló lesz, hogy a nagytestűség növelése a kakas révén baromfityénységünk legszerencsétlenebb ideája volt. Még nem késő, lehet a hibákat kireperálni. Csak akarni kell. Ezen testnövelési adatokat az állattenyésztés más ágazataira átvive, nekünk ad igazat, a kik állást foglaltunk azon hazai tenyészhibák ellen, hogy nálunk az *anya semmi és minden az apa csinálománya*. Anglia Shire-ló és Shorthorn tenyésztői ugyanazt tapasztalták, mint mi. A ki nagy mént vagy nagy bikát óhajt kitenyészteni az nagy testű és súlyu anyákra fektesse a súlyt és formalisztikailag is inkább kisebb, de tökéletes apákat használjon.

*

A szerb hus behozatala nem a legrózsásabb. A szerb határvágóhídi istállói telve voltak a magyar határ megnyitása alkalmával. Most azonban Szerbiában a száj- és körömfájás akadályozza a levágásra kerülő marhaállomány beszerzését. A szerb kereskedelmi szerződés életbe léptetése folytán az export távolról sem ölthet oly arányokat, mint azt gondolni lehetett volna. Egy hét alatt körülbelül 150 ökröt és 1600 sertést vágta le a belgrádi vágóhídon exportálás végett. A levágandó állatok husa már hónapokra le van kötve és így történt az, hogy az osztrák városok bevásárló társasága, a mely a wieni mézáros ipartestület elnökét leküldötte Belgrádba, már egyáltalán nem tudott magának szállítást biztosítani. A midőn a vámszerződés életbe lépett, a belgrádi kiviteli vágóhídon 3402 hizott sertést és 300 szarvasmarhát vágta le. Ezért 700.000 frankot vettek be. A húst Budapestre, Wienbe, Prágába, Linzbe és Zimonyba szállították. A disznóhúsért 110-125 frankot fizettek métermázsánként; a marhahús ára volt: első minőségű 60-65, másodrendű 55-60 és silány 50 frank mázsánként. Ezentul is naponként körülbelül 300 sertést és 30 ökröt fognak levágni.

Nálunk pedig hála Istennek a 8 koronányi marhaáresés után ismét 2-3 koronányi javulás állott be. A száj- és körömfájás is mulóban van.

- ix.

Gazdasági levél.

Lengyel, 1911. jan. 28-án.

Uton vagyok, más dolgokkal lévén elfoglalva, kénytelen vagyok e levelet, melyet csak február hó 6-án kellene postára adnom, már ma elindítani s ezért úgy a tekintetes szerkesztőség, mint az igen tisztelt olvasóközönség szives elnézését kérem.

A mi utaink mily kriminális rosszak, arról mult havi levelemben beszéltem eleget, de hogy külföldön, kivált Németországban mily veszett hire van a mi járhatatlan utainknak, arról fájdalom magam is eleget hallottam regélni hajdanában, midőn 1875-76 és 77-ik években a müncheni müegyetemen jártam. Azóta nagy idő telt el s csak 1905-ben jutottam ismét Németországba s nem csak Münchent, de több német nagy várost maglátogatva ismét azzal fogadtak a kedélyes szomszédok, hogy minálunk még manapság is kutya komisz utak lévén, kocsin utazni néhol még nyáron is istenkisértés, mert jöjjön közbe egy zápor s vége a dicső közlekedő vonal jóságának, bent vagyunk nyakig a csokoládészerű szőszban.

Szakasztott így nyilatkoznak azok a német marhakereskedők is, kik úgy a mult nyár folyamán, mikor még itt nem volt száj- és körömfájás, göboly ökröket venni jártak hazánkban s egyik nagykiterjedésű s számos marhájáról nevezetes járásnak állami állatorvosa, kinek e jó urakkal sok izben akadt dolga, nem győzte magát szegyenleni a felett, hogy kereken kimondták, miszerint Európa összes országai között legrosszabb utak Magyarországon léteznek. Hisz a berlini automobil versenyt hazánk kikerülésével akarták éppen e miatt megcsinálni, de akkor nyakra-főre, utólagos jóváhagyás reményében, külön felvett kölcsönökkel hozták annyira rendbe az átvonulásra szükséges szakaszokat az egyes törvényhatóságok. Így jut néha egy-egy vidék jó uthoz.

Hajdan Tátrafüredről a Csorba tóhoz hajmeresztő ut vezetett, egyszer a nagy hadgyakorlatokat e vidékre terveztek s ő felsége a király is részt szándékozván venni, ez alkalommal sőt tervbe vétetett, hogy a jelzett utat is megteszi kocsin, hogy a magas Tátra nevezetességeit megtekinthesse, akkor lóhalálában (tán 4 hét alatt) csinálták meg ezt az utat kitünő müüttá. De abban az időben ölték meg felejthetetlen királynénkat s a hadgyakorlatot lefújták. Így jutott e vidék egy szép és jó uthoz. Ilyen eshetőségek kormányozzák uthálózataink fejlesztését. Azért nincs ott jó ut, hol leginkább kellene. Nincs rá pénz. Ez a stereotip felelet. *De katonákra van.*

Az utakon s mellettük és a táblákon keresztül kasul csavarogva sokszor torony irányt, mert 5 kilométernél kisebb távolságokat az apostolok lovain szoktam ilyenkor leróni, még mindig találkozik egerekkel s különösen a gazdák földjein még mindig sok van; nem ölte el őket az idő hidege, sem a sok eső, hó, szél, vihar. Persze jó gazd'uraimék nem tettek semmit az egerek ellen, tehát vigan szaporodtak s most szépen visszatérnek azokra a területekre is, melyeken ki lettek irtva gyökeresen. Ha nem jön reájuk is valami száj- és körömfájás féle nyavalya, bizony a tavasszal sok kárt okozhatnak.

Ad vocem: száj és körömfájás még mindig elsuralkodik, sőt nagyon is grasszál vidékünkön, sőt mi több még a mult heti hidegebb idő daczára is terjed s ma sokkal több község van e bajjal fertőzve, mint volt mult levellem írásakor. Ja persze, nem csoda, mert nem csak a legyek, melyek mostan nem röpködnek, és a madarak, melyek az istállók közelében most nem igen tartózkodnak, hanem az emberek is elhurcolják a ragály kóroanyagát egyik helyről a másikra. Példákat hozok fel: nálunk zárlat van, de miután sertések között alig van beteg, ezekből az egészségesek felsőbb engedély folytán kijárhatnak a legelőre; a szomszéd község vérszentes, ezek disznai eo ipso kijárnak s így az egyik csapatból a másikba lehet hajtani azokat a süldöket, melyek eladásra kerülnek, aztán a szomszéd falubeli sógor, koma, atyafi nevére ki lesz állitva a

KEMNA FORRÓGŐZEKÉI

szabadalmazott

SCHMIDT mérnök doktor hírneves füstöső-tulhevitőjével

Minden más nedvesgőz-, compound- vagy compound-tulhevitett rendszer úgy teljesítő-képesség, mint tartósság tekintetében messze felülmulnak és lényegesen kevesebb szenet fogyasztanak.

Referenciákkal, kimerítő felvilágosításokkal és költségvetésekkel szolgál:

KEMNA J. BUDAPEST, VI., Váci-körut 51. szám.

Sürgőnyezim: Kemna, Budapest.
Telefon 91-21. Telefon 91-21.

passzus s eladatik a sertés. Hogyha ily eljárás mellett később a 10-ik faluban kiüt a vész, senki sem tudja honnét ered, pedig hát kézenfekvő dolog, hogy a sertésekkel vitték el a bajt. Így tudok esetet, hogy a falubeli utakon álló örök daczára is csempésztek zárt községekből malaczkákat zsákban, ezeknek még passzus sem kellett, a vevő vállára akasztotta a zsákot és az est homályában egy gyaloguton, hol nincs strázsá, kiment a faluból, más községbe vive a sivitő párákkal a betegség csiráját is. Az új esztendőkor huzcolkodó cselédek is átlopkodták egyenként a sertéseiket éjnek idején új állomáshelyükre, a szekerek meg elhozták a fertőzött deszkaolat s pár nap múlva meg volt a baj ott, hol nyoma sem volt eddig a vésznek. Mikor fog ilyen viszonyok között elmulni véglegesen a vész, azt még sejtteni sem lehet, de hogy még igen soká meg lesz, az bizonyos.

Hanem azért éppen nem tudom helyeselni azok okoskodását, kik csak azért nem hizlalnak, mert félnek a száj- és körömfájástól. Hisz van már akárhány hely szép Magyarországon, hol megszűnt a baj, fel lett oldva a zárlat s lehet venni hizlalni való tinókat, ökröket azokból, melyeken — állatorvos igazolása szerint — volt bár a baj s most egy évig immunisak, tehát bátran elhozhatók vagy elhajthatók, beállíthatók, kellő elővigyázat mellett ezek nem hozzák el a ragályt s a meglevő takarmányt, abrakot értékesíteni lehet a göbölők által jól és a sok és kitűnő trágya által jó termés eredményeket produkálhatni.

Eszmetársulás folytán eszembe jutnak a január 9-én innét elment hizók, melyekről én egy statisztikai kimutatást készítettem, hogy lássam mennyit gyarapodott mindegyik a hizulás ideje alatt, s arra a tapasztalatra jöttem, miszerint általában a saját nevelésű marhák, mint göbölők sokkal jobban beváltak, mint a vettek, mert egyetlen egy példányt kivéve, mely csak 120 kg.-ot gyarapodott, 207 nap alatt, a többi mind legkevesebb 165 kg. súly szaporulatnál többet mutatott fel s legnagyobb részük 200 kg.-on felül hizott, úgy hogy az átlagos napi súly növekedés 1 kg.-ot meghaladta, mert hisz 265 kg. gyarapodású volt. A vettek közül csak egy akadt, mely a miénket tulszárnyalta és 1·9 kg.-ot gyarapodott naponta, de ez unicum volt a maga nemében, mert a többi bizony jóval kisebb súlynövekedést ért el mint a saját nevelésű barmok. Ez nemcsak onnét eredhet, mert a vettek más éghajlati, szálastakarmányiz stb. viszonyok s bánásmódhoz voltak kénytelenek hozzá szokni, mint a milyenben eddig voltak, de fajta jellegnek is tulajdonítható, mert a vásároltakban voltak pinzgauiak s ezek nem oly hizodalmasak mint a bonyhádiak és szimmentháliak keveréke; másrészt a mieinkben sokkal több a szimmentháli vér, mint a vett bonyhádi tájfajtákban, pedig az már be van bizonyítva, hogy a szimmentháliak jó hizók, de rossz tejelők s még rosszabb igavonók; no de erről máskor többet.

A tél változatos, egyik nap reggel kissé fagy, másnap ismét megenyhül a lég és süt a nap, gyönyörűen felenged s ma is tudunk szántani, de hát mi haszna ennek a munkának, mikor nem tud kifagyni a rög? Mit ér az idén a mély őszi szántás, ha az tavaszra kelve nem lesz porhanyó, nem lesz omlós, nem hull szét magától hanem marad tömött, kemény hant nagy tömegekben s majd a porhanyítók az extirpátorok, tárcsáshoronák és erős vasfogu boronák fognak küzdeni kikeletre, hogy elvethessük tisztességesen a tavasziakat. Így gyenge és ritka fagyok után a talajtermőrétegében felhalmozott növényi tápsóknak csakis igen kis parányi hányada oldódik fel és lesz oly állapotban, hogy

kulturnövényeink gyökerei felvehetik s felhasználhatják őket a növény sejtjeinek felépítésére. Számos év tapasztalata után mondhatom, hogy minél gyöngébb a tél, minél kevesebb az erős fagy s minél kisebb mennyiségben esik a hó, mely tudvalevőleg a levegőből tégenyt hoz magával s így némileg trágyáz is, annál gyöngébb lesz a rá következő termés is. Különösen áll az a kötöttebb, agyagosabb és szikes természetű talajoknál, melyeknek strukturáját lazábbá teszi, melyeknek kökemény hantjainak belsejébe hatolni s ott a kívánt só feltárásokat eszközölni csakis az erős, hosszabb időn át tartó fagyok képesek. Ha talaj laza homokos, humuszdus, könnyű iszapos, melybe mélyebben behat a kisebb fagy is, melynek minden porcikáját szét tudja mállasztani pár foknyi hideg is, akkor a sók feltárása is könnyen lehetséges a tél folyamán és ez a magyarázata annak, hogy ily könnyebb talajokban gyenge telek után is lehet remény jó termésre. S ezek után minálánk itt a sárga agyagtalaj hazájában már most elmondhatjuk, miszerint az 1911-ik aratás — ha csak valami rendkívüli erős utótél nem jön még ezután — nem lesz jobb az 1910-ikénél, pedig az elég nyomoruságos volt.

Szomorú kilátások, lelohadt remények, de veszett fejsze nyeleként megmaradt a sovány vigasz, hogy a télen igen kevés tüzelőfa kellett és volt jó takarmánytermésünk, tehát 1911-ben is lehet sok eleségünk. Bár így volna!

Fehér Zoltán.

Az új adótörvény.

Az 1909. évi új adótörvénynek a földadóra vonatkozó részével, illetőleg annak jelenlegi végrehajtásáról szándékozom jelen soraimban foglalkozni, kérve a tisztelt gazdaközönseget, méltóztassanak megállapítani, hogy helyes és a törvénynek megfelelő-e a pénzügyminiszternek a földadó kivételére vonatkozó jelenben alkalmazott eljárása, melyet saját esetemmel fogok megvilágítani.

Az új adótörvény elrendeli a földadókataszteri birtokosok kiigazítását és a kataszternek új felvételét. Az új földadó nagyságára nézve pedig akként intézkedik, hogy az, az összes földadókataszteri kiigazítási munkálatok befejezése után az eddigi 25·5% helyett 20% lesz.

A kiigazítási munkálatokat ezen a vidéken még 1909-ben befejezték. Hogy mily lelkiismeretes körültekintéssel, erről igazán jobb nem beszélni. Birtokom egyikén az eddigi 2396 kor. kat. tisztajövedelem fel lett emelve 2823 kor., mely emelkedési arány eltekintve egy pár jóval magasabb emelkedéstől ezen a vidéken általánosan mondható. Ezt nem is szándékom kifogásolni.

Eddig a 2823 korona kat. tisztajövedelem után fizettem évenként ezen birtok után 611 korona állami adót, a tavalyi kivétel szerint pedig, melynél már a kiigazítás utáni kat. tisztajövedelmet vették alapul, 720 koronát. Ezen kivételt tavaly az év végén tudtam meg s mindeztől az az reményben ringattam magamat, hogy talán az ez évi adókivételénél, ezen szerintem törvényellenes megadóztatást helyre fogják igazítani és a tavalyi helytelen kivétel folytán előírt és bevasalt többletet a folyó évben, mint tulfizetést fogják elkönnyelni, legalább az állami adóknál, mivel a többiekénél, melyek az állami adóknak nálam, több mint megegyszeres toldalékát képezik, ez úgy is kivihetetlen. Azonban reményemben csalódtam. Mert a folyó évre szintén ezen az alapon, tehát a kiigazítás után nyert kat. tisztajövedelem 25·5%-át vetették ki, ami megfelel a régi kat. tisztajövedelem 30%-ának. Ez tisztán az évi adózásomra vonatkozik, vannak

azonban birtokosok, kik ezen kivétel alapján a régi kat. tisztajövedelemnek 35—40, sőt talán néhol még ezenfelüli százalékát is fizetik tisztán állami adót.

Hogy az ország többi vármegyében milyen az arány az új és a régi kat. tiszta jövedelem között, azt nem tudhatom, de valószínűnek tartom, hogy a legtöbb vidéken legalább is ilyen, sőt lehetnek vidékek, hol talán még magasabb. Tudjuk, hogy az állam ezen üzleten nem veszíteni, hanem nyerni akart. Aminek feltétlenül török vagy szakad, de meg kell lennie.

Azt sem tudhatom, hogy a többi vármegyékben, hol ezen kiigazítás már megejtetett, szintén ezen az alapon lett-e kivétel az állami adó, de valószínűnek tartom, hogy igen, mivel nem hihi-tem el, hogy egyedül, ez a nem valami irigylésre méltó helyzetben levő vármegye lenne csupán oly kivételes kegyeltje a pénzügyminiszternek, melyre az adókivétel terén külön intézkedést kegyeskedne megállapítani. Azt azonban tudom, hogy ezen intézkedés, még ha a törvényből valami uton módon kimagyarázható volna is, mit nem tudok elhinni, még akkor sem nevezhető méltányosnak. Mivel így az országnak azon részei, melyekben a kiigazítás még meg nem történt, tisztán ezen oknál fogva, fizetnék állami adóba a régi kat. tiszta övedelem 25·5%-át, míg azon szerencsétlen vidéket, melyeken már a kat. tisztajövedelem kilett igazítva, ami egyértelmű annak jelentékeny felemelésével, fizetnék ezen új kat. tisztajövedelem 25·5%-át, ami mint fentebb kimutattam, megfelel a régi 30—40%-ának, sőt vidékenkint a legnagyobb valószínűség szerint még többnek is. Ilyet pedig a törvény józan ész szerint nem rendelhet el. Nem rendelhet el az igazságos egyenlő adózási alaptól eltekintve azért sem, mivel így a jelen és jövő kormányoknak igen könnyen módjukban állana bizonyos előre nem látott akadályokra hivatkozva, különféle felfüggesztési és hatályon kívüli helyezési rendeletekkel a földadókataszter kiigazítását akár 100 évig is elhuzni, az adókivételt a megkezdett irányban folytatni s ezzel az adózó közönségtulnyomó részét alaposan megsarczolva az államkasszát évenként jó egy pár millió jogtalan bevétellel ellátni. Ez pedig, éppen a földadó rovására, melynek leszállítási célzata az új adótörvény betérjesztésekor erősen hangsúlyozva volt, azt hiszem egyáltalán nem kívánatos, sőt talán nem is észszerű. S ha ezen adóztatási rendszert a pénzügyminiszter ur tovább is folytatni fogja s nem intézkedik arra nézve, hogy a már tavaly is helytelenül előírt földadót s annak mindennemű járulékaikat visszatérítenek, a jövőre nézve pedig, — míg a 20%-os adóalapja, az összes földadókataszteri kiigazítási munkálatot be nem fejeződnék — mindenütt egyöntetűen a régi kataszteri tisztajövedelem vétessék adóalapul, azon esetben ne méltóztassanak csodálkozni, ha majd tavasz felé azt fogja hirül hozni a statisztikai kimutatás, hogy a kivándorlás az előző évekhez viszonyítva márczius hóban 30, esetleg 40%-kal emelkedett. A magyar ember mindent el tud tűrni egyideig, nem is panaszkodik, de kihez is fordulna panaszával, midőn azt, kénytelen minden alkalommal tapasztalni, hogy a felette állók, okkal vagy ok nélkül, de az utolsó csepp vére is pályáznak. Végre megunja az állapotot, veszi a vándor botját és megy.

Ha a pénzügyi kormány is ezt óhajtja így még több bevételre számít, helyes, kényszerítsen ki minél többet. Az itt mondottakból azonban ne követelje, hogy eddig tanusított birkatürellemel hajtsanak fejet egy oly kormányzat rendelkezéseinek, kik a törvényt csak annyiban tartják tiszteletben amennyiben az többféle hajlítottatás után célzalaiknak megfelel. Beregi.

A LEGJOBB

MAGVAK

MAUTHNER ÖDÖN

cs. és Kir. udvari szállító magnagykereskedésében

BUDAPEST

IV., Kossuth Lajos-u. 4. VII., Rottenbiller-u. 33.

Az idej árjegyzék megjelent, mely kívánatra ingyen és bérmentve küldetik meg.

Bajac új gazdasági motorja.

Az 5-ik számunkban bemutattuk már a Bajac-féle motoros szántógépet. Az alábbi ábrát azonban csak megkésve kaptuk, de azért nem mulaszthatjuk el azt pótlólag leköszölni, mivel ezen ábra teljesen szemléltetővé teszi a gép működését. A kerekek között látható a dob, melyre a kötél telcsavarodik és úgy vontatja az eketestet. A kerekek mögött pedig a támasztókapcsok láthatók, melyek a földbe beleakadva, támasztópontot szolgálnak a motornak, meggátolva azt a hátracsuszásban.

A tehervonó automobil.*

Champaign, Illinois, 1911. jan. 18.

A „Gazdasági Lapok“ karácsonyi számában élénk érdeklődéssel olvastam „A teher automobil“ cikket és gondolkodóba ejtett a felmerülő nyílt kérdés, vajon nálunk is üzembe véve, kifizetné-e magát ez az Amerikában már ország-szerte elterjedt „Avery“-féle gépkocsi.

Mint Amerikában, a modern mezőgazdaságot és annak eszközeit tanulmányozó egyén, többször alkalmam volt ezen automobiloikat munkában látni, ezek teljesítő képességét megfigyelni. Így talán megtudok felelni az előbbi nyílt kérdésre. Ezt csakis azon czélből teszem, hogy a tisztelt gazdaközönség figyelmét felhívjam eme új és modern, a gazdasági lovak helyét betöltő gépkocsira, a melyre panaszt még nem hallottam. Több kis és nagy farmert megkérdeztem már e végből s mind, kivétel nélkül, azt feleli, hogy ezen automobiloikkal dolgozni öröm és nagyon megkönnyíti a mindennapi munkát. Kezelése egyszerű s absolute semmi előképzettséget nem kíván. Egy jóra való munkás, kinek ezelőtt gépekkel dolga nem volt, egy pár óra alatt megtanulhatja a vezetését. Dél-Illinois államban egy 10 éves gyermek dolgozik egy ily „Avery“-féle farm tractorral, nap-nap után s ügyesen. Alig győztem csodálkozni.

Igen is, ezek a gépkocsik megfelelnek a mi viszonyainknak és kifizetik magukat nálunk, talán még jobban mint itt Amerikában. Mire is használható egy gazdaságban egy ilyen automobil? Minden oly munkára, a melyhez egy pár ló és szekér kell. A cséplési időnyben a gép körül munkateljesítése megfizetetlen. Nem kell többé elvonni a hordástól 1—2 igát, az automobil győz mindent, hoz vizet, szenet, viszi a telt zsákokat, ha kell a messze fekvő vasuti állomásra is és még mindig van elegendő ideje egyéb munkát is végezni a gazdaság körül. Hányszor nem akarnak indítani a lovak, szakadnak az istrángok s végül mégis csak elindul a zsákokkal telt szekér, hogy 100 lépésre újból előlről kezdjenek mindent. Az „Avery“ tractorra bátran lehet 50—60 gabonával telt zsákot felrakni, egy gyerek bevezeti oly simán mérgelődés nélkül, hogy az a ki még nem látta nem is hinné el.

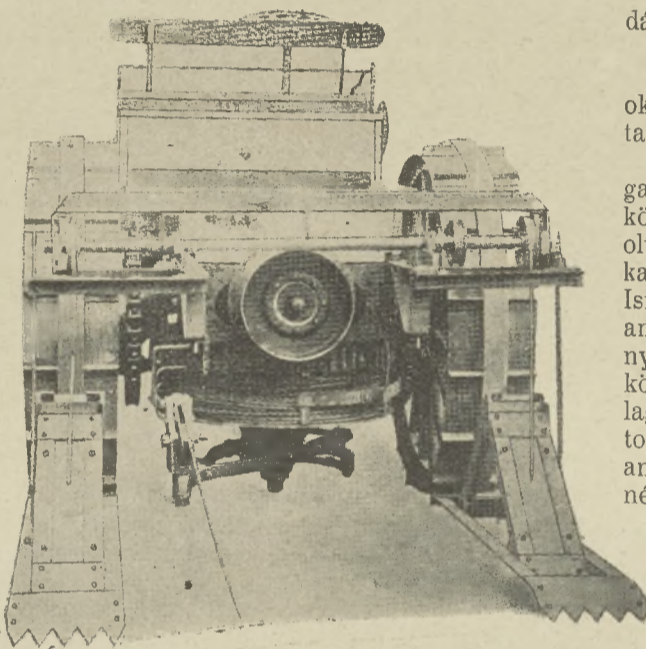
De nemcsak ez, a nagy munka időben hányszor kell a városból egyet más hozatni s nem lehet igát nélkülözni, a gazdasági automobil az mindig készen áll s egy kettőre ismét otthon is lehet nagy sebességénél fogva. Hát még a tej, zöldség stb. szállításánál nem volna-e előnyös?

De nem csak transportra láttam felhasználni hanem szántásra is. Egy 3—4 vasu ekével mesésen szánt és a mi a fő olcsón. Napi tíz órai munkaidőt számítva 10—15 holdat elvégez.

* Ezen cikket Eckstein Fülöp lugos-bo'duri föld-birtokos fia, a ki tanulmányuton van Amerikában, küldötte be hozzánk. Köszönjük a szíves figyelmét. Szerk.

Benzin szükséglete holdankint 1½—2 gallon. Egy farmer ösmerősöm Jowa államban mást sem használ szántáshoz mint 2 ily kocsi. Szántásnál a hátsó kerekekre egy aczél külső keretet alkalmaznak, a melyek rugókkal ellátott hatalmas fogakkal bírnak. Ily módon még a nedves talajon is szépen halad előre. A szántáson felül még a vetőgépek, tárcsásboronák és főleg az aratógépek (kéveköttök) vontatásánál váltak be. Merem állítani, hisz meggyőződtem róla, hogy az előbb említett munkáknál az „Avery“ gazdasági automobil használva, jobb szebb és gyorsabb munkát lehet elvégezni, mint a közönséges lóerőt felhasználva. Nemcsak az Alföldön, hanem a hegyes, dombos vidéken is használhatók az automobiloik. Egy olyan dombra, legyen az bármily meredek is, a hova egy pár igás ló felhuz egy szekeret az automobil is feljut.

Mint gazdasági gépkocsi, nagy előnyére van az, hogy a motor tengelyére, a mely különben a gép működésbehozatalára van szánva, egy szijkorongot lehet illeszteni s ezzel bárminő munkát végezni, a milyent csak egy hasonló erejű motortól kívánni lehet. Előnyösen használhatók ezek darálók, szecsakavágók, prések, szártépők, fűrészek, cséplőgépek stb. hajtására. Egy

8. ábra. A Bajac-féle motor hátulról nézve.

ily „Avery“-féle gazdasági automobil tulajdonosának nem lesz szüksége többet egy pár órai darálás kedvéért egy gőzgépet befűttenie, a mely nagyobb kiadással jár, több idővesztéssel, mint ezen tractor beállítása kerülne.

A mily univerzális használata a gazdaságokban, épp olyan a városban is. Ekkor azonban a a tölgyfadugós kerekek helyét tömött gummikerekek foglalják el, ezáltal járása zajtalan és sima lesz.

Nagyon bizom abban, hogy az „Avery“ Farm and City tractor előbb-utóbb megtalálja helyét Magyarországon minden modern gazdaságban és ezt a Mädchen für Alles-t épp úgy megszeretik a mi gazdáink, mint azt az amerikai kollegák teszik. A magyar gazdák is valószínűleg örömmel fogadják a nyílt kérdés első feleletét.

Eckstein Sándor.

A klorozis vagy sárgulás.

Irta: Halász Lajos.

Most a tél folyamán tartott előadásaim alkalmával gyakran hallom azon kérdést a szőlősgazdaktól „tessék kérem megmondani, mi az

oka annak, hogy szőlőtőkém egy része a nyár folyamán évről-évre mindig sárgaságba esik. Hogy lehet ezen segíteni?“

A klorozis vagy sárgulás az amerikai és oltványszőlők egyik legveszedelmesebb betegsége. A betegség felismerhető azáltal, hogy a tőkék zöld részei, levelei, hajtásai beteges, sárgás vagy fehéres színűekké válnak, a hajtások rövid izűek, a levelek aprók, elnyomorodottak lesznek, idő előtt lehullanak, a vesszők vékonyak maradnak, be nem érnek és a tőke maga rövid idő alatt elpusztul. Jelentkezhetik a betegség egyes tőkéken vagy táblákban, sőt van reá eset, midőn egész község határában vagy hegyoldalokon is fellép.

A betegség fellépését a legtöbb esetben nem egy ok, hanem a kedvezőtlen körülmények összjátéka idézi elő.

Ilyen okok lehetnek:

- a) a talaj soványsága,
- b) a talaj nedvessége vagy szárazsága,
- c) a talaj nagy mésztartalma,
- d) a talaj vízhiánya,
- e) a talaj túlkötöttsége,
- f) a helytelen fajta megválasztása,
- g) a telepítés rossz vagy éretlen szőlővesszővel,
- h) hibás beérésű zöld, vagy hibás összefordású fásoltvány; s végül
- i) rossz, helytelen kezelés.

Ezen a klorozis nevű betegséget előidéző okok közül részemről a legveszedelmesebbnek tartom a talajt.

Sajnos, de még mai nap is vannak oly szőlősgazdák, a kik az amerikai vesszők talaj iránti követeléseivel nincsenek tisztában; sőt vannak olyanok is, a kik az egyes amerikai szőlőfajtákat nem képesek megkülönböztetni egymástól. Ismerve és tudva pedig azt, hogy az egyes amerikai szőlőfajták talajigénye egymástól mennyire eltérő, figyelembevéve ehhez még azon körülményt, hogy a szőlőterületek talaja aránylag még kisebb kiterjedés mellett is nagyon változó összetételű, részemről a talajvizsgálatot amerikai vagy oltványszőlővel való telepítésnél nélkülözhetetlennek tartom. Sőt még a pontos és lelkiismeretes végzett talajvizsgálat után is ajánlatosnak tartom — különösen, ha oly amerikai szőlőfajtaival történik telepítés, a melylyel azon a vidéken még senki sem telepített — a kísérletezés megejtését a telepítés előtt.

Nem sokkal jelentéktelenebb természetű és következtetésű baj, a klorozis előidézésére, a helytelen kezelés is. Különösen nagy mértékben tolokodnak előtérbe a klorozis előidézőjeként a zöldoltvány készítése körül elkövetett hibák. Első helyen kell itt megemlítenem a korai zöldoltvány készítést. Hány szőlősgazda szőlője esik a klorozisba éppen azáltal, hogy a zöldoltvány készitést már a második évben levő amerikai szőlőültetvényén megkezdte. Nézetem szerint legyen az az amerikai szőlőültetvény bármily erőteljes kinézésű is a második évben, az még mindig nem lehet oly erőteljes, hogy a reakényszerített három, illetve négyszeres munkának megfelelhessen. Sokkal inkább igénybe van véve az ily fiatal ültetvény még a gyökérzet fejlesztésével, semhogy az a földfeletti reáerőltetett munkának is teljes mértékben eleget tudna tenni.

A klorozis kikerülése végett a leghelyesebb a zöldoltvány készitést a három éves amerikai szőlőültetvényen megkezdni.

Azonkívül a legtöbb szőlősgazda, hogy minél nagyobb eredményt (%-ot) érhessen el, a beoltandó amerikai vesszőjét teljesen megfosztja a levélzetétől, sőt sok esetben még a szemektől is. Természetes, hogy ily körülmények között, a

CASE

110 és 75 HP nagyságban

minden irányban vezető helyen állnak.

Ideális munka!

Minimális befektetés — maximális hozam.

Ideális munka!

Winnipeg-i 1910. évi nemzetközi ekeversenyen

amerikai gőzekék 3 Case indult — 3 Case győzött!

Vezérképviselő: Hahn Arthur és Társai, Budapest, VIII., Üllői-ut 52g.

hajtás munkásaitól meg lévén fosztva, éretlen marad s a ledöntést vagy a kiültetést követő 2—3 ik évben (ritka az oly példány, a mely hosszabb ideig bírja) a klorozisba esik és egykettőre kipusztul. Tetőzi ezen bajt még sokaknak azon szerencsétlen munkája, hogy a május hó folyamán készített zöldoltványait már augusztus hó folyamán lesujtja vagy dönti, hogy ezáltal még ugyanazon éven belül gyökeres zöldoltványok birtokába juthasson. Számítalan esetet tudnék azon állításom igazolására felhozni, midőn a fiatal amerikai szőlőültetvény lelevelezett hajtásai segélyével előállított oltványiszőlők klorozisba estek és elpusztultak.

Előfordul még klorozis oltványiszőlőknél, mint a helytelen kezelés kifolyása, a tulerölletés révén is. Hány esetet lát a szemlélő, a midőn 2—3-ik évükben levő oltványiszőlők szálvesszős művelés mellett bőtermésre kényszerítettek. Vagy hány esetben kénytelen a szemlélő a klorozis jelenlétét konstatálni oltványiszőlőknél a harmatgyökekek meghagyásában. Nagyon gyakran előfordul a klorozis s nyitás és kapálás helytelen végzése következtében, vagyis midőn a töke a kapa élével erősebb sebesüléseknek lesz kitéve.

A klorozis előidézője gyanánt tartom részemről a kapálás tulsekély voltát is. Nagyon sok szőlősgazda szőlőjében a rendes kapálás helyett az ugynevezett sarabolást hajtja keresztül. Igazi és tökéletes fejlődést az oltványiszőlő pedig csakis ott mutat, a hol az összes kapálások minden egyes alkalommal a lehető legmélyebben hajtának keresztül.

A klorozis ellen természetesen a felsorolt esetek közül eredménnyel csakis a talajsoványodás, tulvizesség, tulkötöttség és a magas mésztartalom jelenléte alkalmával lehet.

A talajsoványosság jelenléte esetén egy kisebb területen megejtett trágyázással elért eredmény után hajtandó a trágyaadagolás keresztül, mint védekezőszer. A gyors eredmény elérése érdekében ilyen esetekben, különösen az első trágyázás alkalmával, csakis a jól érett vagy kompost trágya alkalmazása vezet a kívánt eredményre.

A talaj tulvizesség jelenléte esetén — ha a kiadott nagy költség az elérhető eredménnyel kedvező arányban áll pl. valamely fontos és hírneves hegyvidékünk talaja — vagy az alagsóvezéssel, vagy a nyílt és fődött csatornák, vízlevezetőkkel védekezhettünk sikerrel. Ezen művelet vagy védekezési eljárás bármelyikénél a főfigyelem arra fordítandó, hogy a vízlevezető-csatornák a talaj vízességének teljes levezetésével arányban álljon, vagyis azok egymástól nagyon távol ne álljanak, azonkívül, hogy a víz szakadatlanul vezetődjék a csatornáknak.

A talaj tulkötöttségének jelenléte esetén a szorgos és minél mélyebben alkalmazott kapálással és a trágyázáshoz minél szalmásabb trágya alkalmazásával védekezhettünk sikerrel.

A talaj magas mésztartalmának jelenléte esetén a védekezési eljárás többféle alakban hajtható keresztül. Ugyanis vagy védekezzünk a szőlőtőkék bekenése, az oldatnak a tökéhez öntése, vagy a lombozat illetve a szőlő földfeletti részének bepermetezése által. Mindegyik védekezési eljárásához az anyag a vasgálicz.

A szőlőtőkék bekenése történik tavasszal a metszés alkalmával úgy, hogy még a meghagyott csapok metszési felülete is bevonassék a 20—30%-os erősségű vasgálicz oldattal. Vagy pedig tavasszal, ugyancsak a metszés alkalmával minden egyes töke tövéhez úgy 5%-os vasgálicz oldatból öntsünk mintegy 8—10 liter mennyisé-

get. Vagy történhetik, ugyancsak tavasszal, a védekezési eljárás olyan formán is, hogy a vasgálicz nem oldat, hanem por alakjában lesz minden egyes töke tövéhez sülyesztve; ezen esetben minden egyes tökéhez kb. 200 grm. vasgáliczot alkalmazunk. Végül alkalmazhatjuk a védekezést vasgáliczszal, különösen ott, hol a klorozis mintegy időszaki jelenségeként mutatkozik, permetezés alakjában is. A permetezéshez az anyagot 2—3%-os erősségűre készítjük s vele a permetezést éppen úgy hajtjuk keresztül, mint a Peronospora ellen alkalmazni szoktuk.

A gyakorlat szerint a legtöbb eredményre vezet ezen védekezési eljárások közül a bekenés 20—30%-os oldattal.

A luczernatermelés kiterjesztése.

II.

Hogy emelni, kiterjeszteni tudjuk luczernás területeinket, ahhoz tudni kell azt is, hogy miként küzdjük le a termelés akadályait és hogy miként tehetjük képessé földjeinket arra, hogy rajtuk jó luczernások létesülhessenek. Mert ez a legfontosabb — s már itt, a kezdetnél szenved a legtöbb jóakaró próbálkozás hajótörést. A legtöbb gazda ugyanis felbuzdul és rászánja magát a próbára. Elveti tehát a luczernát védnövénynek vagy anélkül — és azután, ha látja, hogy vetése hitvány — a termés is csak silánynak ígérkezik, — első csalódásán elkeseredik és nyomban kimondja: ilyen földön luczernát termelni nem érdemes. És többet persze nem is próbálkozik vele.

Az első balsikertől és akadálytól pedig nem szabad visszarettenni. A jó talajmunka és az okszerű trágyázás ugyanis bámulatossan meg tudja változtatni a talaj termőképességét, — s okosan járva el, még a par excellence nem luczerna alá való talajok is a luczernatermelés szolgálatába állíthatók. Például idézhetem a Rákospalotán levő István-telket, amely akkor, mikor még földmives-iskola volt, szépen oldotta meg a feladatot, hogy miként kell és lehet a hitvány steril futóhomokot a luczernatermelésre képessé tenni. A kérdéses helyen a művelés alá vett futóhomokon a hármas nyomás volt alkalmazva ekként: 1. rozs, 2. burgonya trágyában, 3. zab. Az első három év elteltével tehát, mikor a föld csak egyszer trágyáztatott meg, — a luczerna nem sikerült. A második triennium, tehát kétszeri trágyázás után sem volt még az eredmény kielégítő. A harmadik hármas periodus után, tehát mikor a 8-ik évben harmadszor lett a föld átrágyázva, már pompás luczernás keletkezett, amely négy évig eltartott. Ez esetben tehát a majdnem egészen terméketlen futóhomok a sűrűn ismétlődő istállótrágyázással luczerna-képes földdé alakítottatott át.

Egy másik példát is hozok fel. A Pest-megyében fekvő Galga-völgyi Mácsán, agyagos dombvidéken, ahol a luczernát az oldalakon és dombháton meg se szokták kísérlni, létesítettem egy szép luczernást, amely 5 éven túl is tartott és még a 6-ik évben is szép zárt-ságu volt és jó termést adott. A tradíciók után indulva, eleinte magam is rétföldön akartam a luczernást megcsinálni, de nem sikerült, egyrészt az altalaj tulnedvessége és másrészt azért, mert a föld annyira el volt taraczkosodva

és muharosodva, hogy e rendkívül élelmes élődi gyomok már a második évben a luczerna fölé kerekedtek s annyira elnyomták, hogy ki kellett szántanom s arra határoztam el magamat, hogy előbb több évi kapás termelésnek vetem alá a földet, mielőtt rajta a luczernás létesítését újra megreszkírozom. Mivel azonban tehenészetet csináltam az előző évben s így a gazdaság a luczernást nem nélkülözhetette, hát Isten neki, nekimentem a partoknak.

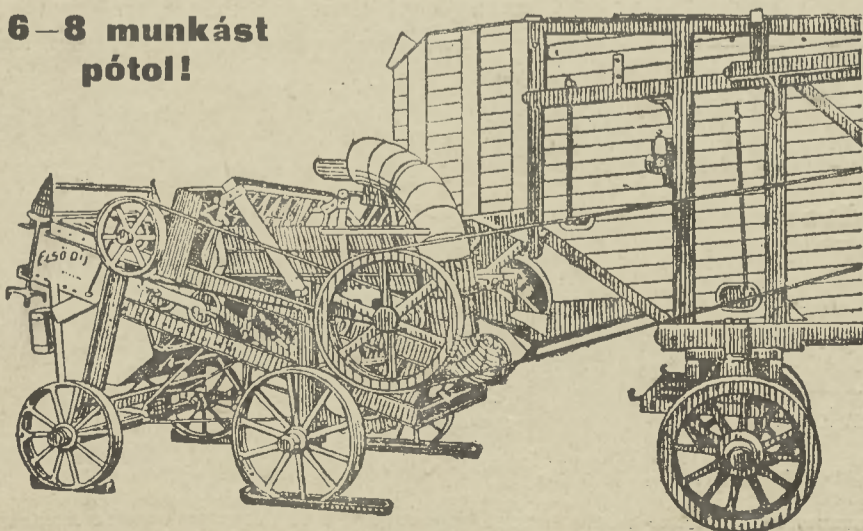
Egy 28 holdas táblát istállótrágyával hordattam meg és abba kukoriczát vettem. A következő évben foszfátoztam és bele árpát vettem luczernával. Az eredmény várakozáson felül kielégítő volt s a luczernás úgy festett, hogy szebbet kívánni sem lehetett. 5 évi használat után kezdett csak ritkulni a gazok és a muhar térfoglalása miatt — s így 6 évi használat után szántattam ki.

Az első kísérlet jó eredményének hatása alatt a birtok partos részein újabb luczernás létesítésére szántam el magamat. Tudva pedig azt, hogy a luczerna sok káli, foszforsavat és meszet igényel és hogy a mélyművelést is meghálálja, — egy 40 holdas táblán a következőleg jártam el. A földet 10 collra megszántottam (6 coll szántás és 4 coll gruberezés), tavasszal jól meghordottam istállótrágyával és tengerit vettem bele. A következő télen jól megmeszeztam. Megadtam tehát a földnek azt, ami nélkül a luczernatermelésre alkalmatlan lett volna, — szóval teljesítettem minden föltételt, amely a sikerhez szükséges. Ekkor azután a tavaszon a vetés előtt foszfátozva — elvettem a luczernát árpával. A luczerna ezuttal oly jól sikerült, hogy még azon évben megkaszáltathattam. Ez a luczernás is tartott 6 éven át — s azóta a luczerna állandó növénye lett a dombos földeknek is — Mácsán.

Az újabb teoriák szerint a luczerna bármely földön diszlik, ha csak nem szenved tespedő vízben és ha káli, foszforsav és mész bőségesen van benne. Az én leírt tapasztalataim azonban megerősítik az öregebb gazdák, praxisát, kik a luczernásokat akként létesítik, hogy közvetlen előtte bőségesen trágyáztak istállótrágyával és csak így birtak az arravaló földeken is a sikerben. Utalok azonban még a Németországban *vértágyázással* elért fenomenális sikerekre, holott pedig a vértágya par excellence nitrogéntrágya, — de utalok azon tapasztalatra is, hogy a salétromozott luczernák mennyire felüdülnek a nitrogén hatása alatt. Véleményem tehát ezek után abban csucosodik ki, hogy — bár elismerem, hogy a foszforsav, káli és mész nagyon előmozdítják a luczerna jó tenyészését és elhiszem azt, hogy a luczerna képes a nitrogént a levegőből akvirálni, — mégis a gyakorlati siker csak az esetben biztos, ha a földet nitrogénnel is istápoljuk, legyen az akár istálló, akár vértágya, avagy akár salétrom alakjában a földbe juttatva.

A nagy siker, a mit a francziák a luczernatermeléssel elérnek, amely főleg a luczerna-mag tekintetében jó idő óta tributariusává tette a földteke minden országát Franciaországban, — nemesak minket éjthet gondolkozóba, hanem a francziák sikerére rendkívül féltékeny németeket is. Ezért erőlködnek Németországban is oly nagyon a luczerna-

6—8 munkást pótol!

WELGER-féle szabáldalmazott

szalmapréselevátor (kazalozó)

az egyedüli, mely minden emberi segítség nélkül teljesen önműködően köző is. — Bálok nagysága szabályozható!

Alkalmazható minden gyártmányú cséplőhöz, anélkül, hogy az eddiginél erősebb mozgony válnék szükségessé.

Elpusztíthatlan tartóssága, feltétlenül megbízható, háládatos szerszám. Kizárólagos gyártója és egyedüli elárúsítója hazánkban és a Balkánon az

Első Magyar Gazdasági Gépgyár r.-t.

Budapest, VI., Váci-ut 19.

Tessék prospektust kérni.

Nagy uradalmakban kívánatra díjmentesen bemutatjuk.

termelés lehető kiterjesztésével és a német kísérleti állomások erre nézve hasznos utmutatásokkal szolgálnak a német gazdáknak. Hogy ezt a nagy igyekezetet kézzelfoghatólag állítsam gazdáink szeméi elé, — közlöm a szászországi *Lauchstädti* kísérleti gazdasági luczernatermelési kísérleteinek eredményeit.

Egy 1897-ben a kísérleti gazdasághoz ujonnan akvirált földterületet, melynek egyik tábláján egy akkor már negyedik éves luczerna állott, — 3 részre osztották. Az egyik rész úgy hagyatott, a másik részt felültrágyázták 600 klgramm thomassalakkal, a harmadik rész pedig a 600 klgramm thomassalakon kívül 2000 klgramm kainitot is kapott. A következő évben ugyanezt az adagot ismételték, mégis azzal a különbséggel, hogy a harmadik parcellára még 1000 klgramm gipszet is szórtak el — hektáronként. Ezt a trágyázást a tél-olyman eszközölték és a kora tavaszon — négyyszeresen hatalmasan megboronálták, hogy így a gyomokat is kiirtsák s másrészt a trágyák behatolását a földbe megkönnyítsék.

A környékbeli gazdák pedig megbámulták az eredményt. Ugyanis a thomassalakkal és kainittal, valamint a thomassalakkal, kainit és gipszszel megtrágyázott luczerna-parcellák bámulatos, azon a vidéken szokatlan bujasággal fejlődtek; a csak thomassalakkal meg-hintett luczernás valamivel szinte jobb volt, mint a trágyázatlanul maradt, — de ez aztán valósággal nyomoruságosan nézett ki a foszfátózott, kálizott és gipszezett parcellák mellett. Nemesak hogy hitvány volt benne a luczerna növése, de a gyomok mindenféle nem kapott lábra és hatalmasodott el közöttük. Számokban fejezve ki a különbséget, *többet ter-melt*: 1. a csak thomassalakkal trágyázott par-czella 911 klg. szénával; 2. a thomassalakkal és kainittal trágyázott parcella 1766 klg. szénával; 3. a thomassalakkal, kainit és gipszszel trágyázott parcella 2182 klg. szénával, a nem trágyázott luczerna-parcellával szemben.

Ez a kísérlet tehát frappánsul bizonyítja, hogy miként lehet foszfátokkal, kálival és

gipszszel a már hanyatló luczernásokat meg-ifjítani és újra bőtermővé tenni. Ezt pedig csak azért tartottam helyénvalónak itt föl-hozni, mert a mi magyar gazdátársaink a leg-több esetben könyörtelenül kiszántják luczerná-saikat, holott ilyen módon azok állapotán még igen sok esetben segíteni lehetne.

De Lauchstädtben nemcsak a meglévő luczernás fenntartásával, hanem új luczerná-sok létesítésével is tettek hasonló kísérleteket. 1899-ben vetettek luczernát *védnövény nélkül Zimmermann* módszere szerint, aki a luczernát árpa vágy rozs után szokta és ajánlotta volt vetni, — és dacára az eléggé szűkös csapadék-viszonyoknak (170—180 mm.), a vetés mindig jól sikerült. Az eljárás az, hogy az árpa vagy rozs tarlóját föltörlik, gondosan megdolgozzák, hogy porhanyó legyen — és sorvetővel a luczernamagot belevetik. Ez az eljárás mindig jól sikerül és előnye az, hogy nem esorbitja az árpatermést 1—2 métermázsával, a mi a véd-növényes vetésnél mindig bizonyosra vehető. Természetesen ez az eljárás csak megfelelő trágyázással értendő és sikeres. Az így vetett luczernatermés eredményét a különféle trágyá-zások szerint a következő táblázat mutatja:

	hekt.-ként szénaterm.
1. trágyázatlan	4238 klg.
2. 2000 klg. thomassalakkal trá-gyázva	5005 «
3. 600 klg. thomassalakkal és 1000 klg. kaimittal	5239 «
4. Ugyanaz, de az elővetemény is kainittal trágyázva	6225 «
5. 2000 klg. thomassalakkal és 1000 klg. kaimittrágya után	6703 «

Ezek a számok sokat mondanak. Meg-jegyezzük azonban, hogy e földek, mint a szászországi földek egyáltalán, nitrogénben nem szűkölködtek — és így hasonló eredményt a nitrogéntől kizsárolt földekben, aminő nálunk oly sok van, hiába váránk. Azt is megjegy-zem, hogy superfoszfáttal még jobb eredményt lehetett volna elérni, mint a thomassalakkal, főleg a meglévő luczernások javításánál. Meg-erősítette ezt Maercker is, a ki a kísérleteket vezette, kiemelve közlésében azt, hogy egy parcella, mely a hiányzó thomassalakkal helyett superfoszfátot kapott — feltűnően szebb volt. Ezt nem is nehéz megérteni, ha figyelembe vesszük, hogy az oldható foszforsav mégis csak könnyebben hatolhat be a luczerna mélyen levő gyökereihez, mint a nehezen oldható thomassalakkal.

A luczernatermelés kiterjesztése erős nemzeti és fontos köz- és gazdasági érdek. Ime, Németország szarvasmarha-állománya a luczernatermés területi nagyobbodásával lépést tartva, egyre szaporodik és javul minőségben is. Nálunk is erre kell törekedni. Csak így lesz megoldva a huskérdés — és így javulnak meg földjeink is, a melyek ma átlagos termő-képességre csak alig valamivel jobbak, mint a kulturától jóval távolabb álló oroszoké. Gondolják ezt meg azok, a kiket illet és cseleked-jenek.

Nagy Dezső.

KÖNYVISMERTETÉS.

Megjelent a Kodolányi-féle Gazdasági Zsebnaptár. Ezelőtt 51 évvel indította meg Kodolányi Antal veterán gazdasági írónk, az első magyar »Gazdasági Zsebnaptárt«, 6 év-

vel előzve meg a bécsi Hugó Hitschmann Taschenkalenderének kiadását.

Akkor még csak a német birodalmi Mentzel és Lengerke-féle Taschenkalender létezett és így az első magyar »Gazdasági Zsebnaptár« gyorsan tünt fel a németországi első ilyen alapítás nyomában.

Irodalmi eseményszámba megy most ezen 51 éves forduló, mert a magyar gazdák ezen nélkülözhetetlen vademecuma folyton fejlesztetvén, pozícióját a magyar gazdák körében máig is megtartotta.

Ez időszereint a »Gazdasági Lapok« szerkesztőse (Budapest, IV., Muzeum-körut 7.) szerkeszti a zsebnaptárt, gondoskodva arról, hogy a fejlődő igényekkel lépést tartson.

Az 1911. évre szóló 51-ik kiadás immár megjelent a könyvpiacra s ez alkalommal másod-izben a Kellner-féle takarmányozási rendszert közli, mely rendszer tudvalevőleg a földgömb gazdái körében forradalomszerűleg váltotta föl a régi rendszereket.

A díszes kötésben megjelenő zsebnaptár minden hazai könyvkereskedésben kapható.

A naptár kiállítása éppoly díszes, mint eddig volt, ára azonban a régi: bolti ára 2 korona 80 fillér, ajánlott szétküldéssel 3 korona 25 fillér, utánvétellel küldve pedig 3 korona 45 fillér. Megrendelhető a »Gazdasági Lapok« kiadóhivatalában, Budapest, IV., Muzeum-körut 7.

Schlipf's populáres Handbuch der Landwirtschaft. Tizenhetedik átdolgozott kiadás, 670 szöveg illusztrációval és 18 színes táblával, mely a mezőgazdaság összes ágazatait, u. m. a földtant, a megmunkálást, a kultúr-növényét, a géptant, a rétmivelést, szőlészetet, gyümölcsészetet, az állattenyésztés minden ágazatát, a tejgazdaságot, az állatgyógyászatot, encyklopedikusán stb. felöleli, most jelent meg Paul Parey-nél Berlin S. W. Hedemannstrasse 10 alatt. Ára vászonkötésben 7 Mark. A mű több újításon ment keresztül, a színes táblázatok az előbbi kiadásokhoz képest szaporítottak. A Kellner-féle takarmányozási keményítő értéktáblázatok is újításképen a műben bennfoglal-tatnak. Igen értékes mű, mely a művelt gazda könyvtárából alig hiányozhat.

KÉRDÉSEK ÉS FELELETEK.

Kérdés. Kukoricza—buza—kukoricza.

Meglehetősen elhanyagolt birtokot kellene át-vennem, melynek egyik dombos kötött agyag-talaju tábláján tavaly kukoricza után buza volt vetve. S bármennyire igyekeztem is elkerülni, vetésforgómat mégis akkért kellett összeállita-nom, hogy a tavasszal a táblába ismét kukoriczát ültessek. Miként műveljem és trágyázzam meg e táblát, hogy rajta megfelelő termést érhessek el? Megjegyzem, hogy istállótrágyám van ele-gendő.

N. Z.

Kérdés. Árpatermelés.

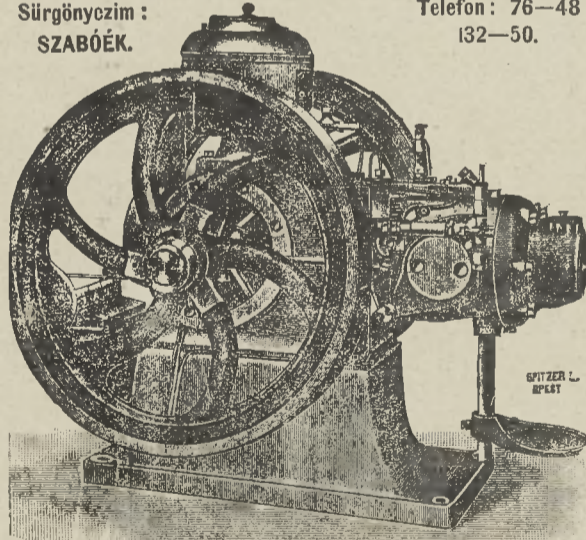
Nálunk szigetközben az árpa a legjobb föld-ben sem igen sikerül, csak takarmányárpa terem. Kneifel-árpával tettem próbát, ennek a szeme szép gömbölyű maradt, a szalmája 1 m. magasra megnőtt és mégsem rogyott meg. Dacára mind-ezen jó tulajdonságok mellett, mégsem adott

BOLINDER nyersolajmotorok nyersolajlokomobilok

szabó EMIL ÉS TÁRSA cégénél
Budapest, VI. Teréz-körut 46/L. G.

Sürgőnyözim:
SZABÓÉK.

Telefon: 76—48
132—50.

ÁRJEGYZÉK INGYEN ÉS BÉRMENTVE.

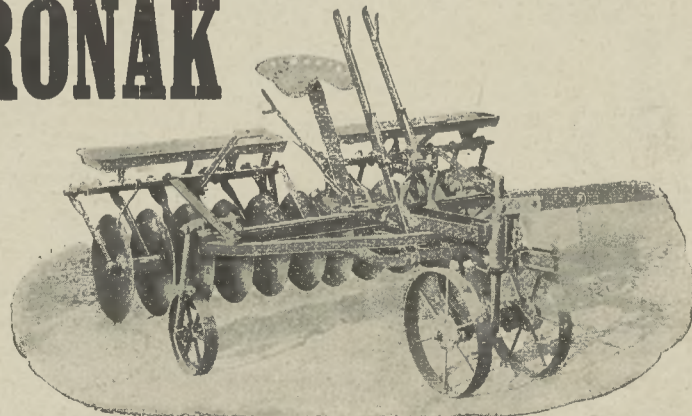
Mc Cormick TÁRCSÁSBORONÁK

egyenletes munkájuk, könnyű vontatásuk, legerősebb szerkezetük és legkiválóbb anyaguk révén a legkedveltebbek és legelterjedtebbek. A tavaszi szántásokra a legújabb szabadalmazott és a hazai viszonyoknak teljesen megfelelő

Mc Cormick TÁRCSÁSBORONÁT

már most kérjük megrendelni, miután gyárunk különben nem képes az óriási szükségletet idejében szállítani.

Mc CORMICK HARVESTING MACHINE COMPANY, Budapest, V., Váci-ut 89.

többet, mint 6—7, sőt 4—5 q-t m.-holdanként. Arra a gondolatra jöttem, hogy nem-e volna jó az árpa közé tavaszi búkkönyt keverni, mert nálunk ez megterem, hogy így talán a termés-hozam nagyobb lenne; rozstot már láttam így termelni, még pedig nagyon jó sikerrel. Kérném az igen tisztelt gazdatársakat, a kik már így természetek árpát, sziveskedjenek tapasztalataikat velem e lap hasábjain közölni, melyikből mennyit és hogyan.

Egy szigetközi gazda.

Kérdés. Ásvány- és csontliszt-foszfát belértéke?

Mi a különbség belértékben az ásványi és csontliszt-foszfát között egyenlő százalékokat feltételezve s hol a legpraktikusabb megrendelni?

K. M.

Kérdés. Egerektől megrágott gyümölcsfák.

Mint minden évben, gyümölcsfáimat az idén is körülkötöttem kukoricaszárral, hogy azokat a nyulrágástól megkíméljem. De most azon szomorú tapasztalatra jöttem, hogy a kötés alatt az egerek megrágták gyümölcsfáim kérget. Veszdelmes-e ez a rágás a gyümölcsfákra, vagy ha még megmenthetők a pusztulástól, mivel és miképpen kezeljem őket?

D. M.

Felelet. Lefiadzott koczák betegsége című kérdésre.

Kérdéstevő nem közölte milyen ólban vannak s milyen almózásban részesülnek koczái a malacokkal. Mert valószínű hülésből származott a betegség; de az sincs kizárva, hogy valamely járványos betegségtől lettek fertőzve, mint a sertésvész is, mely nem erős mérvű, vagy bélgyulladás, ellési bénulás, gyomorhurut, hashártyalob, méhbetegség stb. Egyébként a betegséget állatorvossal talán sikerül megállapítani.

Védekezés, gyógykezelése: Mindenekelőtt adjon koczáinak hashajtót, keserűsöt egy evőkanállal tetézve, de ha nem lenne hatása, allövetet, hogy a bél és gyomorban lévő katarust eltávolítsa. Tegye őket meleg és száraz helyre. A téglából készült ól, ha pláne még cementsel is van burkolva, káros. Etessen velök rozsdarát kissé megpörköltve, vagy ha ez nincs egyéb tápdus, de száraz és könnyen emészthető darát, tengeri, vagy árpadarat, illetve a kettőből keveréket. Sőt egy kis zabdara is jó lesz közébe, hogy elegendő fehérje és foszfor jusson a tejbe a malacok részére. A mint a hasmenés megszűnt, lehet nekik melegvízzel áztatott darát és egyéb takarmányt is adni, mint főtt-burgonyát vagy burgundit. Itatásra persze langyos vizet kell adni a koczáknak míg felgyógyultak.

Káldy Szűcs János.

Felelet. Legkésőbb erő zabfajta című kérdésre.

A zabnak 3 fajtáját ismerjük: a közönséges bugás- (A. sativa L.), a zászlós- és a csupaszbabot. Azonban többféle válfajai vannak vidék-és ország szerint, mint pl. duppani, kanadai, probszti és szibériai. Ha tehát későn érőt akar választani ki közülök, úgy ajánlom a „zászlós zabot“, mely a tavaszi fagnak ellentáll és későn érő. Természetesen a későnérők szalmája is durvább, de hogy bőtermő-e, azt a talaj elkészítése, trágyaereje dönti el. Ha egy fajtát folytonosan kifogástalanul elkészített s trágyázott talajba vet, 2—3 év alatt már bőtermővé válik, ha előzőleg nem is volt az. A vetőmag legyen 48—50 kg. fajsúlyu zab, akkor a termés belőle bő lesz, ha a fentebbi kellékek szemelöttartásával jár el.

S. K.

Felelet. Czélszerű-e árterületet alagsóvezni című kérdésre.

A kérdéses területet bizony kár volna alagsóvezni, beleölni nagy töké, mert bizony azt az árvíz ismételtén bedugaszolná, iszapolná. Legcélszerűbb nyílt árkokkal tenni vízmentessé s annyit huzni rája, ahánnyal a talajviz eltávolítható.

S. J.

Felelet. Rét létesítése című kérdésre.

Az őszi megszántott 20 hold réjtét, hogy az 10—15 évig mint ilyen legyen használva, a következő keveréket ajánlom, ellentétben a régi eljárástól, mely 8—10-féle fükeverékből lett és van még ma is sok helyen összeállítva: 8 kg. olasz perjét, 2—3 kg. fehér herét és 4—5 kg. vörösherét. Előzőleg azonban 50 liter árpát veszen bele kézzel a már tavasszal megtárcsázott földbe, ha az meg lenne tömődve; ha nem, úgy először az árpát, utána a fenti keveréket vesse el, mely persze 1 kat. holdra van előírányítva. Ha pár éve lett trágyázva, de ha nem is, ajánlom a tél folyamán, hogy ha rendelkezik elegendő hamuval, fahamuval, hordjon rá holdanként 4—5 q-t és ha van trágyaleve, öntözze meg vele a helyet szintén a tél folyamán, fagyon, akkor nem egy, de 3 kaszálót is fog adni még az idén, normális időviszonyok mellett. Ha volna, nem ártana meszezni is réjtét, mert sok benne a humusz. További kezelése, az első év kivételével, minden őszi és minden kaszálás után hengerboronálni, lazítani a felületét beárnyékolásig.

J. K.

HIREK.

Halálozás. Loosdorfer Károly Pozsonyban f. hó 5-én elhalt, ezt hozták a napilapok. Nekünk, mint szaklapnak, kötelességünk nevezett megboldogulttal foglalkozni, mert hosszú (70 évre terjedő) életén át buzgó, tevékeny és puritán jellemű gazda volt, a ki nemcsak Pozsony vármegyében, hol mint gróf Esterházy Mihály örökösének jószágigazgatója volt, de egész felső Magyarországnak mint valódi mintagazda volt elismerve s működését nemcsak élénk figyelemmel kísérte azon vidéken minden nevesebb gazda, hanem igen sokszor követték is példáját, folytatták kezdeményezéseit. Már ezelőtt huszegynéhány évvel, midőn a nagyszombati takarékpénztár 5000 holdas birtokának főintézője volt, csodálták tevékenységét, bámulták ügyes, szakszerű üzleti szellemét s azon kitűnő eredmény, melyeket ott elért, szerették meg neki azon igazgatói állást, melyben haláláig oly hűséggel s odaadó buzgalommal működött. Soha zajt nem csapott, hü-hót nem csinált, csendesesen dolgozott, csak hivatalának élt és ezért nevével ritkán is találkozunk a lapokban. Most elköltözött az élők sorából, egy tetőtől-talpig becsületes emberrel s kitűnő gazdával ismét kevesebben vagyunk. Nyugodjék békében.

A földmivelésügyi minisztérium a gazdasági szakismeretek terjesztéséért. A földmivelésügyi minisztérium a gazdasági szakismeretek terjesztésére évenként több gazdasági munkát ad ki s ezeket részben olcsó áron könyvárusi uton hozza forgalomba, részben lelkészek, tanítók, jegyzők és szegény kisgazdák között ingyenesen terjeszt. Az elmúlt évben a földmivelésügyi minisztérium kiadványaiból 15.214 darab könyvárusi uton került kézbe s 105.114 darab ingyen. Könyvet csak azok kaptak, akik egyszerű levélben a földmivelésügyi minisztérium könyvtárához fordulnak, s lényegesen több volt a kérelmezők száma, mint akik kaptak is, aminek oka az, hogy sok népszerű kiadvány az év során teljesen elfogyott. Itt em-

litjük meg, hogy a földmivelésügyi minisztérium kebelbeli tisztviselőinek gazdag könyvtár áll rendelkezésére, mely a múlt évben vétel, ajándék és csere révén 861 művel gyarapodott. A minisztérium szakkönyvtára 16 800 kötetre nőtt és szakok szerint pontosan van elrendezve.

A Kiállítási Központ első három éve.

Az Országos Iparegyesület kezdeményezésére megalakított Országos Magyar Kiállítási Központ most fejezte be működésének első három esztendejét. A Központ tudvalevőleg az országos jellegű közgazdasági egyesületek delegáltjaiból alakult egyesületközi szervezet, amely három évről három évre alakul újjá, az erre kijelölt országos egyesület égisze alatt. Az első három esztendő, amely alatt a központ adminisztrációjának ellátásával az Országos Iparegyesület volt megbízva, befejeződött. Ebből az alkalomból a Központ vezetősége ügyvezető főtitkár által szerkesztett részletes beszámolót tesz közzé az első ciklusban folytatott munkásságáról. A beszámoló adatai tanúságot tesznek arról, hogy ez az aránylag fiatal intézmény rövid három esztendő alatt nemcsak létjogosultságát bizonyította be, hanem tervszerű, minden ízében átgondolt működésével, kezdeményező, irányító, szervező és felvilágosító tevékenységével általános elismerésre és tekintélyre tett szert. Elégítéssel konstatálja a jelentés, hogy újabb vidéki és fővárosi kiállítások már a Központ által kidolgozott szabályokat használják, tanácsai szerint szervezkednek és rendezkednek be, igénybe veszik a jury-munkálatoknál és sulyt helyeznek reprezentatív irányban és közreműködésére.

Az OMGE igazgatóválasztmányi ülése.

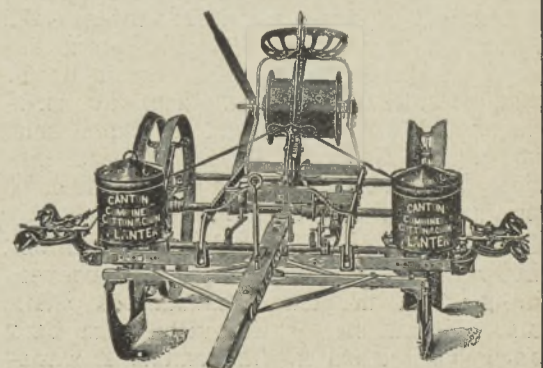
Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület igazgatóválasztmányja f. hó 4-én délelőtt gróf Károlyi Mihály elnöklésével ülést tartott a „Köztelek“ nagytermében. Az elnök üdvözlő szavai után dr. Mutschenbacher Emil titkár bemutatja a múlt ülés jegyzőkönyvét, kiküldik a jegyzőkönyvhitelesítőket, majd részvétét fejezi ki az egyesület báró Ambrózy Béla és Ugron Gábor elhunyt felett, kiknek temetésén küldött-ségileg képviseltették magukat. A tagsági ügyek referálása kapcsán 3 új alapító és 191 új évdíjas tagot vettek föl. Ezzel a taglétszám 5184-re emelkedett. Rubinek Gyula igazgató jelentést tesz a Magyar Földmives című kisgazda lap megindításáról. A lap szép sikerrel indult utjára. Az előfizetők száma majdnem négyezer gróf Károlyi Mihály felhívja a vidéki gazdasági egyesületek képviselőinek figyelmét a lap pártolására. Tudomásul veszi a választmány a Cserhádi gyűjtés elszámolásáról szóló jelentést. Hozzájárultak az országos gazdaczimtár kiadásához, majd a Somogy megyei Gazdasági Egyesület műtrágyabeszermései indítványát tárgyalták. Elfogadták Rubinek Gyula drágasági előadásának kiadásáról, fordításáról és terjesztéséről szóló jelentést, miután Jeszenszky Pál kir. tanácsos, ügyvezető titkár bemutatja a kereskedelmi miniszter leiratát a székesfővárosi luxuslő-, tenyész- és haszonállatvásárok rendezésének joga tárgyában. Ismertette az ügy előzményeit, kiemeli, hogy a kereskedelmi miniszter a luxuslővásárok rendezésére az OMGE-et tartja hivatottnak. Indítványozza, hogy a vásárokat a fővárossal karöltve rendezzék. A választmány gróf Somssich Andor felszólalása után megbízta az elnökséget az ügyben való eljárásra. A személyi ügyek tárgyalása kapcsán több díjat tűzött ki az egyesület az Udvarhely megyei Gazdasági Egyesület Székelykeresztúrot tartandó bikavásárjárja. Elhatározták gróf Desseffy Aurél arcképének megfestését. A madridi nemzetközi gazdakongresszusra dr. Mutschenbacher

„SENIOR“ tengerültetőgép

autom. négyzet-ültetőkészülékkel, hazánkban több száz darab évek óta működésben vannak és legjobban beváltak. Minden gazda nagyobb terméseredményt biztosíthat magának a „SENIOR“ munkája által.

Egyszerű szerkezet, legkiválóbb anyag, csekély vonóerő!

Mc CORMICK HARVESTING MACHINE COMPANY, Budapest, V., Váci-ut 98. szám.

Emil titkárt küldték ki. Végül a folyó ügyeket intézték el.

A Beregvármegyei Gazdasági Egyesület igazgató választmánya f. hó 8-án Beregszászban Czeiner Nándor egyesületi elnök elnöklése alatt ülést tartott, melyen állást foglalt az egyesület OMGE.-nek a bankkérdéssel kapcsolatos mezőgazdasági hitelügyek kielégítése tárgyában indított mozgalma, továbbá az argentinai husbehözatal és az örökösödési illeték tervbe vett felemelése tárgyában indított mozgalma mellett. Örömmel vette tudomásul, hogy a G. E. O. Sz. az egyesülettel karöltve a Kassai gazdasági akadémia tanári karának közreműködésével Beregszászban március 12. és 13-án gazdasági előadásokat rendez és hogy a magyar-óvári gazdasági akadémián két tanára is a motoros talajmivelésről előadások tartását helyezte kilátásba. A földmivelési miniszternek az állattenyésztés, legelőjavítás és kártékony rovarok irtása tárgyában kiadott leiratait általános helyesléssel magáévá tette és elhatározta, hogy minden lehető megtesz azok érvényre juttatása érdekében. Tudomásul vette az egyesületnek tenyészállat beszerzési és legelőjavítási kísérleti akcióját. Elhatározta aranka tisztító telepnek létesítését és egy fekáli trágyagyárnak Beregszászban való létesítését. Végül a mezőgazdasági termények, termékek és cikkek hamisításának tilalmazásáról szóló 1895. évi 46. t.-cz. módosítása tárgyában kiküldött bizottság véleményét felterjeszteni határozta a földmivelési miniszterhez.

A Háromszékmegei Gazd. Egyesület a napokban tartotta meg alakuló közgyűlését Szentkereszthy Béla báró főispán elnöklésével a vármegyei ház dísztermében. Szentkereszthy Béla báró lelkes szavakkal üdvözölte a megjelent tagokat. Kitaró munkásságra serkentette őket. Bejelentette, hogy Serényi Béla gróf földmivelésügyi miniszter jóváhagyta az alapszabályokat. Isten áldását kéri az egyesület működésére. A hatáson megnyitó beszéd után Imreh Béla titkár ismertette az eddigi tevékenységet, a melyet legnagyobb mértékben a taggyűjtés vett igénybe. Eddig 17 alapító, 9 örökös és 138 rendes tagja van az egyesületnek. A vármegyei közönsége a vármegyei mezőgazdasági bizottság teendőit átruházta az egyesületre, sőt a gazdasági alapot is kezelésébe utalta át. A tisztikar megválasztása során Király Aladár dr. alispán indítványára egyhangulag Szentkereszthy Béla bárót választották meg az új egyesület elnökévé. Alnököknek: Beldi Tivadar, Mikes Armin gróf, Sinkovits Ottó és Király Aladár dr-t.

A Temesvármegyei Gazdasági Egyesület f. évi február hó 16-án, csütörtökön, a vármegyei háza nagytermében az intelligens magyar gazdaközönség részére gazdasági előadásokat rendez, ifj. Sporzon Pál és Rázsó Imre magyaróvári m. kir. gazdasági tanárok és Zatureczky Károly ügyv. titkár előadók közreműködésével. Az előadások hallgatása díjtalan. Ugyancsak a téli népies előadásainak programján kívül Vadászerdőn, Vágváron, Gattaján és Majlathfalván, (a községek sorrendjében, Dr. Hódy Lajos a m. kir. postatakarékpénztár titkárnak és Bászle Elek egyesületi II. titkár közreműködésével népszerű előadásokat tart a postatakarékpénztári kérdések és a baromfitenyésztés köréből.

Népies gazdasági tanfolyam Szegeden. A február—március hónapban több gazdasági célú egyesület által Szegeden rendezendő nyilvános gazdasági és kertészeti tanfolyamot folyó hó 4-én nyitotta meg Bodor Antal gazd. egyetemi igazgató. Utána Jeszenszky Ignác gazd. tud. tartott előadást a házinyulenyésztésről. A közönség élénk érdeklődésével találkozó tanfolyam többi előadásai szombat és vasárnap délutánonként tartatnak és pedig a baromfitenyésztésről, méhészetéről, gyümölcsészetéről, zöldségtermeléséről, virágkertészetről, gyógynövénytermeléséről, talajmivelésről stb. Az ország legkiváló szakférfiainak közreműködésével. A tanfolyamot vezető Alföldi Gazdasági Egyesület ezzel egyidejűleg Szegeddel szomszédos községekben 50 népies gazdasági előadást is rendez.

Gazdakör alapítása Székesfehérvárott. A minap tartották meg a városi gazdakör szervező gyűlését, melynek elnöklésén Saára Gyula polgármester és Manndorf Géza báró országgyűlési képviselő fáradoztak. A város házában tartott szervező gyűlésen, melyen több mint háromszáz gazda vett részt, kimondták,

hogy a mai gazdasági viszonyok szükségessé teszik a gazdakör megalakítását s legközelebb meg is tartják az alakuló közgyűlést. A gazdakörnek fontosságát és szükségességét Meskó Pál, a Magyar Gazdaszövetség titkára fejtegette ki, mellette résztvettek a vitában Lits Ferencz, Knitelhoffer Károly, Beregi József, Tőke József gazdák, továbbá Nagy Ignác és Cseppenszky Mihály ügyvédek.

A bor ára. A Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesületének jelentése szerint az egyesület a napokban bocsátja ki a termelők bejelentett borkészletéről szóló kimutatást. A nyilvántartási jegyzékbe fölvevett bor arról tesz tanúságot, hogy távolról sem igaz az, hogy a kereskedők az ősszel összeszedték minden termelő borát. A tavaszi forgalom elég élénk lesz. Az ár sem túl nagy. Alig 5—10 százalékkal nagyobb a szüreti árnál, 40 koronánál olcsóbb bort nem lehet találni. Még a 46 és 48 koronás ár is ritkaság. Az átlagos ár 50—54 korona és pedig nemcsak a minőségi hegyibornál, hanem a homoki kreszenciánál is a kadarkás bor kivételével. Dalmáciában és Dél-tirolban 50—55 korona a kereskedelmi bor ára. Triesztből kritikusan jelzik a borpiazzot, mert 50—60 koronán alul nincs kínálat. Alsó-Ausztriában már a 80 koronás ár sem ritkaság. Jobbminőségű zöld-fehér borért 100—120 koronát is adnak. Ilyen viszonyok között a szőlősgazdák bizalommal néznek a tavaszi kámpány elé. Szerintük a termés kilátás nem lehet oly fényes, hogy a tényleges borhiány ne okolná meg a kért árat.

A burgonyatermelés javítása. Nemcsak a felvidéken, hanem az alföldön is több helyen elfajzott a burgonya. A vetőmag feltétlenül kicserélésre szorul. Gróf Serényi Béla földmivelésügyi miniszter elhatározta, hogy a burgonyatermelés javítása érdekében megkezdett munkát kiterjeszti az Alföld alkalmas vidékeire is. Megbizta Bertsch Ottó szaktanárt, hogy a burgonyavetőmag terjesztésére az Alföldön is fordítson figyelmet. A miniszter gyors munkával szeretné az elfajzott burgonyát kicserélni, ezért a burgonyatermelés javítására szolgált állami hitelt 25.000 koronával emelte.

A modern homokértékesítés kiterjedt iparágá fejlődött, mely úgy fő, mint mellékparént üzve, igen jövedelmező s egyszersmind lehetővé teszi az olcsó építkezési anyag beszerzését. Noha a cement és homokból készült termékek mint pl. falazóteglák, ürtömbök, tetőcserepek, járdalapok, diszlapok, csatornázási és alagesövek, lépcsőfokok, itatóvályuk és stb. stb. nem mindenütt egyenlő elismerésben részesülnek, úgy mégis a mindinkább növekvő kelendőse és olcsósága az égetett vagy terméskövel szemben igen élénken szól használhatósága mellett. Különösen kitűnnek, tetszetős külsejük és olcsó előállítási módjuk folytán, a Dr. Gaspary & Co. Markranstädt Leipzig cementárúka. Mindenkinek tehát saját érdeke, ha szándéka cementárúgyárt létesíteni, hogy nevezett céggel összekötésbe lépjen. Nevezett cég által díjmentesen szétküldött 84. számú brosúra megkeresésre megküldetik.

Ki akar kölcsönt? A ki birtokára jelzálogkölcsönt akar fölvenni, forduljon bizalommal a Kisbirtokosok Országos Földhitelintézetéhez, Budapest, V., Géza-utca 2. szám (saját ház). Az intézet egyaránt ad nagy és kis jelzálogos kölcsönöket főcélja azonban, hogy a közép- és kisbirtokosokon segítsen, ezért kölcsönöket már 300 K.-tól kezdve ad. A ki sulyos kamatot fizet tartozása után, az intézet olcsó törlesztéses kölcsönével segíthet terhén. Az előző hitelezőket az intézet a kölcsönből fizeti ki s mérsékelt díjért minden a kölcsön körüli teendőt ellát. Kölcsönök a földbirtok fele értékéig engedélyeztetnek. Ha az adós pontosan fizet, az intézet a kölcsönt föl nem mondhatja, az adós azonban tartozását akár egészben, akár részben bármikor visszafizetheti. Parcellázásoknál az intézet minden tekintetben segít. Az intézet egyszerű levélre bárkinek szívesen ad felvilágosítást. Az intézetnek ügynökei nincsenek s azon ügynök, ki ez intézet megbízottjának nevezi magát, visszaélést követ el.

APRÓK.

Herés fükeverék. Az állandó kaszálónak vagy legelőnek szánt területek bevetésénél figyelemmel kell lennünk arra, hogy a herés fükeve-

rék természetének megfelelő talaji és égalji viszonyok is figyelembe véssenek, mert ellenkező esetben nem kapunk óhajtasunknak megfelelő kaszálót vagy legelőt. Vessünk tehát homokos vályogtalajba, ha a fekvése nedves magyar holdanként: 5 kg. lóherét, 1 kg. korcsherét, 1 kg. fehérherét, 6 kg. angol perjét, 3·5 kg. olasz perjét, 1·5 francia perjét és 1 kg. thimoteusfűmagot. Ugyanilyen de száraz fekvésű talajba pedig 5 kg. vörösherét, 1·5 komlósherét, 1 kg. fehérherét, 3·5 kg. olasz perjét, 2·5 kg. francia perjét és 2 kg. thimoteusfűmagot. Az ilyen arányú keverék biztos és kielégítő termést ad és sokkal jobbat, mintha csak egyféle takarmánynövény tisztán termeltetett volna. A keverék vetés a tartós szárazság idejében sem szenved, ami ellenben a magában vetett vörös herével gyakran megesik. N. D.

A burgonya trágyázása. Ha a burgonya termésekben kiváló eredményeket óhajtunk elérni, akkor mellőzhetlenül ügyeljünk arra, hogy: 1. ültetésre csak bőtermőnek bizonyult fajták egészséges és nem degenerált gumóit használjuk, 2. a phytophthora ellen a gumókat rézgálic oldatban csávázzuk, sőt nyáron 1—2-szer permetezzünk is, 3. megadva a kellő mélyművelést és kapálásokat a burgonya alá trágyázzunk is bőségesen.

A trágyázás különösen fontos és ez a legényesebb feltétele annak, hogy a mai miserabilis 50—70 mmázsás átlagtermések megkétszereződjenek. Erős közvetlen istállótrágyázás azonban nem konvenial úgy a burgonyának, mint a félistállótrágya műtrágyákkal kombinálva. A szuperfoszfát és a gipsz kell pedig, hogy bázisául szolgáljanak a kiegészítő műtrágyának, s ha a föld káliban szegény, úgy ez is pótlandó, a légeny pedig felében salétrommal, a másik felében ellenben kén-savas ammon alakjában adandó, hogy hatása tovább tartson, ami a burgonya hosszabb tenyészidejére való tekintettel nagyon is plausibilis. Megjegyzendő azonban, hogy bő méz-tartalmu földekben a kén-savas ammon alkalmazásától óvakodjunk, mert a méz az ammon a levegőbe kergetné. Ezek előre bocsátása után a következő trágyázási receptet ajánlhatjuk magyar holdanként:

I. fél istállótrágya kiegészítésére vagy oly földben, amely az elővetemény alá kapott istállótrágyát.

16% szuperfoszfát	180—200 klgm.
Kén-savas ammon .	40—60 „
Salétrom	30—40 „
Conc. kén-savas káli	— 40 „
(előző ősszel elszórva)	
Gipsz	70—100 „

II. Sovány földben istállótrágya nélkül:

Szuperfoszfát . .	250—300 klgm.
Kén-savas ammon .	60—90 „
Salétrom	60—90 „
Conc. kén-savas káli	50—60 „
Gipsz	150—200 „

Ezt a trágyázási eljárást ajánlják a „Société d'encouragement pur développer l'emploi des engrais chimiques en France” nevű társaság által végzett kísérletek nyomán a francia szaklapok. Érdemes lenne bizony nálunk is kísérletezni. N. D.

A málna, ribiszke és pöszméte nyári metszése. Ezen bokorfélék csak akkor adnak bőtermést, ha kellőleg gondozzuk a gyümölcs-termő hajtásokat. Ez a gondozás leginkább abban áll, hogy júliusig levágjuk, illetve többől kivágjuk a fölösleges és a meddő hajtásokat. E munka végzésével azonban ügyelni kell arra, miszerint a jövő évi termőhajtások meghagyásának és megne sértessenek, miután tudvalevőleg csak a másodéves hajtások teremnek. E ritkítás által azt az előnyt is biztosítjuk a megmaradt hajtásoknak, hogy kellőleg kifejlődhetnek nemcsak fává, de rajtuk a gyümölcs rügyek is megerősödhetnek, miáltal a jövő termés biztosítva lesz. Szeretik még e bokrok a gyakori átültetést is, ez által ugyiszólva nemesítjük gyümölcsünket. Az áttelepítést célszerűbb mindig ősszel végezni, de persze ez esetben nem szabad a bokron sok hajtást megtörni, sőt a meghagyottakat is erősen vissza kell metszeni. A bogyósok termését fokozhatjuk még azzal is, hogy ha nyáron át vízzel higitott trágyalével többször megöntözzük a bokrok tövét. Az öntözés főleg virágzás előtt és a virágzás idején ajánlatos és kiváló termékekkel jutalmaz. N. D.

KERESKEDELEM, TŐZSDE.

Napijelentés a gabonafőzsdéről.

1911. február hó 9-én.

A tegnapi zárathoz viszonyítva, végeredményképpen ma az áprilisi buza 4 fillérrel, az októberi buza 4 fillérrel, az áprilisi rozs 5 fillérrel, az áprilisi zab 4 fillérrel emelkedtek, a májusi tengeri ellenben 2 fillérrel gyöngült.

Eladatott:

Buza. Tiszavidéki: 100 mm. 79 kg. 23.85 kor., 100 mm. 79 kg. 23.80 korona, 100 mm. 79 kg. 23.60 K, vegyületes, 200 mm. 78.5 kg. 23.75 K, 250 mm. 77 kg. 23.50 korona, 200 mm. 77 kg. 23.40 K. 100 mm. 81 kg. 23.90 K, 100 mm. 79.8 kg. 23.85 K, 200 mm. 79 kg. 24.— K, 1420 mm. 79 kg. 24.— K, 500 mm. 78.1 kg. 24.— K, 500 mm. 77 kg. 24.— 3000 mm. 78.8 kg. 24.20 K, 3000 mm. 78 kg. 24.20 K, 530 mm. 78 kg. 23.90 K, 2000 mm. 78 kg. 23.95 K, 100 mm. 77.5 kg. 23.70 K, 100 mm. 77.5 kg. 23.60 K, 100 mm. 77 kg. 23.70 K, 1500 mm. 77 kg. 23.65 K, 200 mm. 75.5 kg. 23.20 K.

Pestvidéki: 150 mm. 79 kg. 23.80 K.

Bácskai: 100 mm. 77.5 kg. 23.65 K.

Raktárból: 1050 mm. 75.8 kg. 23.20 K.

Rozs. 200 mm. 15.80 K, 180 mm. 15.60 K, kpf. pp.

Zab. 100 mm. 17.40 K, 200 mm. 17.20 kor. kpf.

Az árak 100 kilogrammonként koronákban értendők.

Határidőárak.

(Déli zárlat.)

Buza	1910. áprilisra	.. . .	22.92	K
Buza	1910. májusra	.. . .	22.60	»
Rozs	1910. áprilisra	.. . .	16.38	»
Zab	1910. áprilisra	.. . .	17.28	»
Tengeri	1911. májusra	.. . .	11.60	»

S Z E S Z.

A szeszüzletben a nagyobb kínálat folytán még mindig lanyha irányzat uralkodik és a szeszárak úgy azonnali, mint későbbi szállításra ismét olcsóbban zárulnak.

Elkelt *finomított szesz* adózva nagyban 175.75—176.50 kor. adózatlanul 56.75—57.50 kor. azonnali szállításra és zárlatra ellenben vidékről és másodkézből olcsóbb ajánlatok vannak.

Élesztőszesz kisebb tételekben adózva 175 kor., adózatlanul 56 kor. el.

*Denaturált szesz*ben még mindig élénk a kínálat és tartányáru 0.50—1 kor. olcsóbb árban kelt el. Hordóval együtt 45.50—46 kor. a jegyzés kötésre.

Mezőgazdasági szeszgyárak részéről kontingens nyersszesz 50.50—51 kor. fix árban és 2.50—3 K jegyzésen alól ajánlottak tartott vételkedv mellett. *Exkontingensszesz* 0.50 kor. olcsóbb.

Bpsten a kontingens nyersszesz ára 53—54 kor.

Budapesti zárlatárak nagyban:

Finomított szesz adózva	175.75—176.50	»
Finomított szesz adózatlan	56.75—57.50	»
Élesztőszesz adózva	175.—175.25	»
Élesztőszesz adózatlan	56.—56.25	»
Nyers szesz adózva	173.75—174.50	»
Denaturált szesz	45.50—46.—	»

L I S Z T.

A Lujza s a Király-malom részvénytársaság jegyzősei.

Dara (griz) —, 0. sz. királyliszt 36-60, 1. sz. lángliszt 35-60 2. sz. lángliszt 34-40, 3. sz. zsemlyeliszt (tűlins.) 33-20, 4. sz. zsemlyeliszt 32-20, 5. sz. kenyérliszt, feb. 31 0, 6. sz. kenyérliszt 30-00, 7. sz. kenyérliszt, közép 28-00, rozsliszt I. 25-60, rozsliszt II. 23-60, rozsliszt III. 15-40, korpa, finom 10-00, korpa, durva 10-40 K mm. Tengerliszt —24—26, tengerikása —30—32 K kg.

Budapesti takarmányvásár. (IX. kerület, Mester-utca, 1910. évi febr. 10-én. A székesfővárosi vásár-igazgatóság jelentése a »Gazdasági Lapok« részére.)

Felhozott a szokott községekől 128 szekér réti széna, 13 szekér muhar, 12 szekér zsupszalma, 10 szekér alomszalma, — szekér takarmányszalma, 4 szekér egyéb takarmány (luczerna, zabosbüköny stb.), — zsák szeska.

A forgalom igen közepes.

Arak q-ként állárben a következők:

Réti széna 500—800, muhar 700—860, zsupszalma 380—480, alomszalma 340—400, takarmányszalma —, tengeriszár —, egyéb takarmány —, zabos-büköny —, lóhere — luczerna —, köles —, sarju — szalmaszeska 440 500. Összes kocsiszám 99. Összes súly 108,000 kilogramm.

Kimutatás

A hazai nyilvános áruraktárak és szövetkezeti gabonáraktárak gabona és élelmény forgalmáról és készleteiről.

1911. január 28-tól 1911. február 4-ig.

A forgalom és készletek részletezése	Buza	Rozs	Árpa	Zab	Tengeri
	mennyisége métermázsákban				
I. Készlet és forgalom.					
Készlet 1911. jan. hó 28-án	418371	203156	107452	264796	84480
Betét 1911. jan. 28-tól rozás 1911. febr. 4-ig	33782	6908	3263	13081	17583
Kitárolás 1911. jan. 28-tól rozás 1911. jan. 28-ig	34258	6383	14979	16199	16183
Készlet 1911. febr. hó 4-én	417875	202766	95726	262278	85900

II. Az 1911. február hó 4-én megállapított készletek részletezése.

A) Nyilvános áruraktárak	Buza	Rozs	Árpa	Zab	Tengeri
Barcs	82702	2757	593	12504	23966
Berettyóújfalú	72	5212	208	76	22
Békéscsaba	14984	130	300	691	2026
Brassó	1085	1229	4362	15086	2202
Budapest	5580	21612	6037	68879	81
Csáktornya	33796	3586	951	86	2978
Czegled	20343	13472	943	2428	96
Debreczen	11.06	37937	5849	11662	40
Ermihályfalva	86	10370	107	1145	392
Fiume	16261	1082	420	16543	23798
Győr	408	5287	450	3850	1070
Kába	12018	103	26	92	216
Karczag	9156	94	54	445	21
Kassa	4896	—	1612	8909	144
Kisujváros	14506	63	895	313	237
Kisvárd	613	8718	726	76	—
Kolozsvár	18610	2015	855	3011	170
Marosludas	1000	52	1901	6073	197
Maros-Vásárhely	—	—	—	—	—
Mátószalka	822	5979	184	2813	75
Mezőkaszony	3052	198	3	391	712
Mezőtúr	17852	1866	757	38	40
Miskolc	1919	108	3413	8049	83
Nagybecskerek	14379	399	82	12372	628
Nagykanizsa	9184	3455	25339	2592	2835
Nagykaroly	6925	1471	106	3552	57
Nagyszalonta	23951	1043	78	5476	413
Nagyszében	4535	1584	235	718	279
Nagy-Várad	—	—	—	—	—
Nyíregyháza	3250	19865	321	1377	99
Nyitra	626	173	6577	311	84
Pancsova	118	150	—	—	10825
Pozsony	—	—	—	—	—
Szarvas	3858	82	298	25	89
Szatmár-Németi	8731	18106	205	1238	—
Szeged	6583	—	—	1163	205
Szoboszló	81	257	3529	78	—
Szombathely	773	274	13956	1562	214
Temesvár	20854	839	131	4949	489
Verecz	20974	874	282	1455	1462
Eszék	—	—	—	—	—
Szécsény	1296	—	885	3850	4834
Zágráb	—	—	—	—	—
Zimony	—	—	798	—	198
B) Szövetkezeti gabonáraktárak.	16028	481	3339	2615	248

Készáru-tőzsde 1911. február hó 9-én.

Fajta	100 kilogramm készpénz ára Budapestén		100 kilogramm készpénz ára Budapestén	
	Kor.-tól	Kor.-ig	Kor.-tól	Kor.-ig
Buza:				
Tiszavidéki	75	—	79	23.25
"	76	22.70	80	23.55
"	77	22.95	81	—
"	78	23.15	82	—
Fehérmegyei	75	—	79	23.10
"	76	22.55	80	23.15
"	77	22.80	81	—
"	78	22.95	82	—
Pestvidéki	75	—	79	23.15
"	76	22.65	80	23.20
"	77	22.80	81	—
"	78	23.00	82	—
Bánsági	75	—	79	23.10
"	76	22.55	80	—
"	77	22.75	81	—
"	78	23.—	82	—
Bácskai	75	—	79	—
"	76	22.65	80	—
"	77	22.90	81	—
"	78	23.15	82	—
Rozs elsőrendű (uj)	—	—	—	15.95
középmirőségű (uj)	—	—	—	15.80
Árpa takarmányáru, elsőrendű	—	—	—	16.50
másodrendű	—	—	—	15.90
Köles	—	—	—	—
elsőrendű (uj)	—	—	—	17.50
középmirőségű (uj)	—	—	—	17.10
Tengeri belföldi uj	—	—	—	11.60
román v. bolgár	—	—	—	—
Repcekaposza	—	—	—	—

1911. febr. 8.

Hús és hústermékek: Marhahús: helyb. Ia hát. 1.60—1.70 K, eleje 1.44—1.50 K, IIa hátulja 1.44—1.56 K, eleje 1.32—1.40 K, vidéki Ia hátulja 1.30—1.40 K, eleje 1.20—1.24 K, IIa hátulja 1.16—1.22 K, eleje 1.00—1.00 K kg.-kint.

Növendékmagok: I. osztály (pecsenyehusok) 0.—0.— K, II. oszt. (deveshus) 0.—0.— K kg.-kint.

Borjúhúsok: öltöt, bőrb., helyb. 0.—0.— K, vidéki 1.40—1.60 K, Ia hátulja 2.—2.20 K, eleje 1.60—1.70 K, IIa hátulja 1.60—1.90 K, eleje 1.40—1.50 K kg.-kint.

Juhhúsok: öltöt, nyuzott helyb. Ia 1.12—1.20 K, öltöt, nyuzott helyb. IIa —, K, egészben, bőr nélkül 1.20—1.30 K kg.-kint.

Sertéshúsok: szalonnával, helyb. Ia 1.66—1.68 K, szalonnával helyb. IIa 1.60—1.62 K, szalonnával vidéki Ia 1.52—1.56 K, szalonnával, vidéki IIa 1.44—1.46 K, szalonna nélkül, helyb. Ia 1.76—1.80 K, szalonna nélkül, helyb. IIa 1.72—1.74 K, szalonna nélkül, vidéki Ia 1.66—1.68 K, szalonna nélkül, vidéki IIa —, K, friss karaj 1.80—2.60 K, sonka nyers, helyb. I hátsó 1.84—1.92 K, mellő 1.8—1.72 K, vidéki hátsó —, K, mellő —, K, szalonna olvasztani való 1.56—1.60 K, sózott 1.52—1.60 K, pörkölt 1.60—1.72 K, füstölt 1.72—1.80 K, paprikás 1.60—1.68 K, hajt 1.72—1.76 K, zsír helyb. I 1.72—1.76 K, vidéki 1.60—1.64 K, szalám magyar uj —, K, nyári 1.36—1.40 K kg.-kint.

Baromfi: Elő: csirke rántani való 2.60—3.00 K, sütni való hazai Ia 3.80—4.00 K, IIa 3.20—3.60 K, káppan hizott 5.60—6.40 K, sovány 4.80—5.20 K, ruca, fiatal —, K, hizott 7.20—7.60 K, sovány 5.—6.80 K, liba, fiatal —, K, lud, hizott 14.—18.— K, sovány 7.—9.— K, pulyka, ujdonság —, K, hizott 10.—12.— K, sovány 8.—9.— K páronkint, házinyul —, darabonkint.

Tisztított: csirke Ia 1.30—1.80 K, IIa —, 70—1.20 K, jécezo Ia 2.—2.40 K, IIa 1.40—1.80 K, tyuk Ia 2.20—2.60 K, IIa 1.60—2.— K, káppan, helyb. I 1.80—2.— K, ruca, ujdonság —, K, hizott 3.60—5.— K, sovány 3.00—3.20 K, liba, ujdonság —, K, lud, hizott 1.50—1.70 K, pulyka, ujdonság —, K, pulyka, hizott 1.50—1.70 K kg.-kint.

Vad és vadhus: szarvas, egészben —, 80.—90 K, őz, egészben 1.40—1.50 K, vaddisznó, egészben —, 80—100 K, dánvad, egészben —, 80—1.— K, nyul, nagy 1.60—2.20 K, vadlud —, K, vadruca —, K, fácán 2.80—3.20 K, fogoly 1.—1.20 K, szalonna, erdei —, K, —, kg.-kint.

Tej és tejtermékek: Tej, teljes —, 26.—28 K, lefölözött —, K, tejszín, habnak 1.20—1.40 K, főzésre —, K, tejföl —, 70.—80 K, vaj szövetk. centrif. ten-vaj 2.60—3.— K, köptől 1.90—2.10 K, főző darabos 1.90—2.20 K, juh-vaj —, K, tehénturó Ia —, 36.—40 K, IIa —, 30.—32 K, juhturó Ia 1.20—1.40 K, IIa —, K, lipői turó 1.20—1.60 K kg.-kint.

Tojás: friss tojás, teatojás 8.40—9.— K, főző 6.20—7.80 K, alföldi 106.—110.— K, erdélyi 106.—106.— K, meszes 78.—80.— K.

Hideghús-vásár. A Garai-téri élelmi piacon 1911. év febr. hó 10. (A székesfővárosi vásárigazgatóság jelentése a »Gazdasági Lapok« részére.) Felhozott Budapestről 73 árus 30 drb sertést, — árus sültöt, 3500 kg. friss húst, 1500 kg. füstölt húst, 1000 kg. szalonnát, 1000 kg. hajat.

Videkről és pedig: 16 árus 153 drb sertéssel és 5 árus 140 mm. füstölt húst. Forgalom élénk. Árak a következők: friss sertés 1 kg. 168—240 fill., 1 q 156—160 K, süldőhús 1 kg. — fill., 1 q — K, füstölt sertés 1 kg. 196—220 fill., szalonna zsirnak 1 kg. 164—168, füstölt szalonna 1 kg. 184—240, hajt 1 kg. 176—184, disznózsír 1 kg. 184—184, kecsenyahús 1 kg. 100—120, füstölt sonka 1 kg. 200—240 fillérg.

Laptulajdonos és főszerkesztő: **ORDÓDY LÁSZLÓ.**
Felelős szerkesztő: **BUZZI F. GÉZA.**

A MAC LAREN-féle magajáró gőzeke

magyarországi vezérképviselete: **Fleischl Samu** cégnél, Budapest, V., Szabadság-tér 16.

Mezőhegyesi nemzetközi ekeversenyen **ELSŐ DIJ** (állami nagy aranyérem)!

Aranyérem az újzealandi nemzetközi kiállításon! **Legnagyobb teljesítőképesség, legkisebb összköltséggel!**

A magyar talajviszonyokhoz alkalmazottan **tökéletesbitve!** (Holdankint 5'20—7'65 kor.) Egyszerű kezelés, elsőrendű anyag, szolid munka!

Átlagos teljesítőképesség eddigi tapasztalatok szerint napi 20—30 hold, szénfogyasztás 50—70 kg. holdanként.

Számos kül- és belföldi elismerő nyilatkozat!
Nagyszámu vevők névsora az ország minden vidékéről megtudakolható a fenti vezérképviseletől.

Kerületi képviseletek: Biharmegyei Gazdák Áru- és Hitelintézete Nagyvárad, Dunántúli agrárbank és tárházai r-t. Kaposvár, Ehler Antal és Fia Győr, Engl Adolf Gyöngyös, Általános Forgalmi Bank Debreczen, Kovács Soma és Társa Arad, Lederer Leó Zombor, Mayer Lajos Delta, Singer Zsigmond Nyitra, Weinberger Ferencz Nagykaroly. **Bővebb felvilágosítást szivesen nyújt fenti vezérképviselet.**

A Budapesti Takarékpénztár és Zálogkölcsön Részvénytársaság közgyűlése. A Budapesti Takarékpénztár és Országos Zálogkölcsön Részvénytársaság február 4-én tartotta XVIII. rendes évi közgyűlését Tolnay Lajos v. b. t. t. elnöklésével. A közgyűlésen 48. részvényes jelent meg, akik 3004 darab részvényt képviseltek. A kereskedelmi miniszterium képviselőjében Ary Pál dr. osztálytanácsos jelent meg.

Az igazgatóság jelentése mindenekelőtt felemlíti, hogy a társaság, üzleteinek folytonos fejlődése által indítva és üzletkörének kibővítése céljából részvénytőkéjét öt millió koronával felemelte és ezt a műveletet teljes sikerrel keresztülvitte. A múlt év üzleti eredménye — az előző évről áthozott maradvánnyal együtt — 977.643 korona 73 fillér nyereséggel zárul. Az igazgatóság javasolja, hogy ebből az összegből a tartalékalapra 100 000 koronát, az igazgatóság részére 91.693 korona 40 fillért, a tisztviselők részére 27.508 korona 02 fillért, a választmány részére 10.000 koronát, a tisztviselői nyugdíjalap gyarapítására 5000 koronát, a fennmaradó 743.442 korona 31 fillérből 25.000 darab 400 koronás részvény után osztalék fejében részvényenként 25 koronát fordítsanak, a többit pedig, szám szerint 118.442 korona 31 fillért az 1911. évi üzleteredmény számlájára vezessék át.

Miután a közgyűlés a nyereség hova fordítására vonatkozó javaslatot egyhangulag magáévá tette és a felmentvényt minden irányban megadta, az igazgatóság azt az indítványt terjesztette a közgyűlés elé, hogy a társasági részvénytőkéjét 12.500 darab 400 korona névértékű részvény kibocsátásával 15 millió koronáról 20 millió koronára emelje fel. A közgyűlés ezt az indítványt is egyhangulag magáévá tette és kimondta, hogy az eddigi részvényeseknek az átvételi jogot 7500 darab új részvényre akként ajánlja fel, hogy öt régi részvényre egy új részvény jusson 425 korona kibocsátási árban. A fennmaradó ötezer darab részvény valamint a régi részvényesek által átvételi jog utján netán át nem veendő részvények elhelyezéséről az igazgatóság már gondoskodott és azoknak szabadkézből való eladását biztosította. A közgyűlés felhatalmazta az igazgatóságot, hogy az új kibocsátású részvény után teljesítendő befizetések időpontját saját hatáskörében állapítsa meg.

Ezután a választásokra került a sor. Új igazgatósági tagok lettek: vámosatyai Fábri Samu és báró Radvánszky Antal. A felügyelő-bizottság tagjai lettek: Barta Sándor (új), dr. Feleki Béla, pándi Horváth Zsigmond, szempezi Kammer Benő (új), dr. Spett Ferenc és Tsuk Sándor. Választmányi tagok: Abonyi Emil (új), Golwig Móricz (új), Herzog Ignác, dr. Heteés Antal, gróf Hugonnai Kálmán, id. Lónyay Sándor (új), dr. Okolicsányi Zoltán (új), Plossek Ferenc, Steiner Ferenc, dr. Tóth István (új), Tömörly János (új), Vogel Gyula és Zsigmond Gyéza.

Végül az alapítókezeléssel, ugyszintén a jelzálog-üzlet közeli felvételével és a záloglevél-kibocsátással kapcsolatos alapszabály-módosítást ejtették meg és az intézeti tisztviselők és szolgák nyugdíjszabályzatának némely rendelkezését is megváltoztatták. A részvényesek nevében Arányi Gusztáv dr. mondott köszönetet az igazgatóságnak és a tisztviselői karnak buzgóságáért. A közgyűlést követő igazgatósági ülésen a váltóüzlet főnökét, Hirschl Hugót, aligazgatónak nevezték ki.

Oesterreichische landw. Verkaufsvermittlung Gesellschaft m. b. H. Wien III. Grossmarkthalle V. ajánkozik mindenféle fajta friss **gyümölcs és főzelék** bizományi árú legelőnyösebb eladására. Nagy raktárhelyiségek vágányösszeköttetéssel. Árverések rendezése.

Arankamentes
vagy legalább aranka-
mentesíthető
kisarankás
lóhere- és
luczerna-
magot,
baltaczimet
valamint mindenféle egyéb
gazdasági magvakat

vásárol
a legmagasabb áron
HALDEK
UTÓDA
magnagykereskedése
József főherceg 6 os. és kir. fen-
sége v. udvari szállítója
BUDAPEST
V., Bálvány-utca 6.

Önműködő növénypermetező
vadrepce, vadmustár és más gyom kiirtására, valamint
répa és burgonya permetezésre gyári áron alul szállít:
IG. HELLER
Bécs, II/8. Schrotzbergstrasse Nr. 1.

„REFORM“ melegágyablak.
Ezen, valamint min-
dennemű vasszerke-
zeti munkákat elvál-
lal és elkészít
Farkas és Társa
vasszerkezeti gyára
BUDAPEST
VI., Lehel-utca 8. sz.
TERVEK ÉS KÖLTSÉGVETÉSEKEL KÉSZSÉGGEL
SZOLGALUNK. KÉRJEN INGYEN ÁRJEGYZÉKET.

Fontos ujdonság! Legújabb szerkezetű Fontos ujdonság!

GŐZCSÉPLŐKÉSZLET

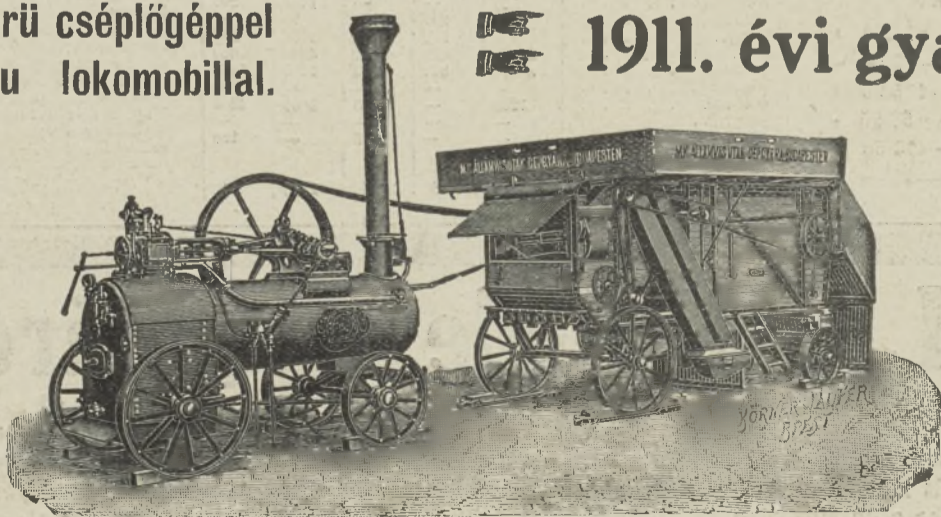
golyóscsapágyrendszerű cséplőgéppel
és 10 légkörnyomású lokomobillal.

1911. évi gyártmány!

Rendkívül szilárd szerkezet!

Csekély üzemköltség!

Biztos és zavartalan üzem!

A t. Gazdaközönseget saját érdekében felkérjük arra, hogy az Á lami Gépgyárnak ezen legújabb gépeire vonatkozó bővebb felvilágosításokért hozzánk fordulni sziveskedjék.

Árjegyzékkel és egyéb részletekkel szivesen szolgál:

A M. Kir. Államvasutak Gépgyáranak Vezérügynöksége BUDAPEST, U., Váci-körút 32.

Szőlővessző, szőlőoltvány eladó

a legjobb minőségben, legolcsóbban.
Gyökeres szőlőoltvány

Gyökeres szőlővessző

Sima szőlőoltvány

Sima szőlővessző

a legjobb csemege és borfajokban és gyökeres és sima **Ripária Portális.**

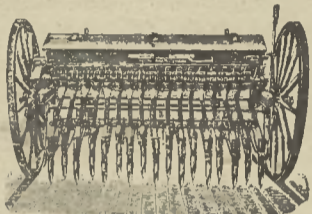
Szőlőoltványtelep Részvény-Társaság **Gyöngyös II. szám.**

➔ **ÁRJEGYZÉK INGYEN.** ➔

Mayfarth-féle „Agricola“ vetőgépek

Minta 1911

a legjobbak! mindenféle magvaknak.

Évek óta legjobban bevált. Erőteltjes, szolid szerkezet. Legegyszerűbb beállítás és kiürítés.

Egyforma kivetés.

Alapított 1872.

MAYFARTH PH. és Tsa 1500 munkás.

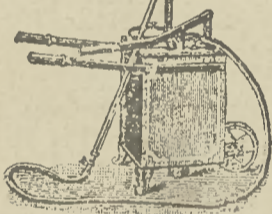
gégyárak, vasöntödék és gőzhámorok

BÉCS, II. TABORSTRASSE Nr. 7.

Kimerítő képes árjegyzékek ingyen. ➔ Képviselek és viszontelárúsítók kerestetnek.

A Heller-féle „KING“

gyorsmeszelő és fertőtlenítő gép, az ecsetmunka 20-szorosát teljesíti.

Gyártók azonkívül:

Pittore és Triumph

nevű gyorsmeszelőt is.

Meszelőm szivattyui azonnal kicserélhető golyós szelepekkel vannak ellátva, tehát nincsen eldugulás, nincsen piszkálás. Meszelőm ára (a teljes felszereléssel és gyümölcsfák permetezésére alkalmas két- vagy háromágú (szóróval) 60 koronától 320 koronáig.

IG. HELLER, Bécs, II., Prater Schrotzberg-Strasse 1.

Kérjenek leírást.

Képviselek kerestetnek.

Legnagyobb megtakarítás időben,

penzben és anyagban!

A „King“ kiváló gyorsmeszelő- és fertőtlenítő-gép sokoldalú használhatósága miatt egy mezőgazdaságban sem nélkülözhető. A szivattyúk teljesen tömör sárgarézből készülnek, javítások majdnem teljesen kizártak. „King“ tömlővezetékkel többet teljesít, mint 20 ember ecsettel és mindenféle állványozást és előmunkálást feleslegessé tesz. Ezen gép egy nap alatt kifizetődik.

Préselt

buzaszalmát és zabszalmát

szállít elsőrendű minőségben és legolcsóbban

Ehrenreich Béla
Bajmok (Bácska).

Mindenmü gazdasági

MAGVAK

a legmegbízhatóbban és legelőnyösebben beszerezhetők

Kálai

Sándor és Fia

magnagykereskedésben

Budapest, VI., Király-u. 14.

➔ Legújabb árjegyzékünket kívánatra készséggel bérmentve küldjük meg.

Fiedler János

lenfonógyára

Komárom

vesz

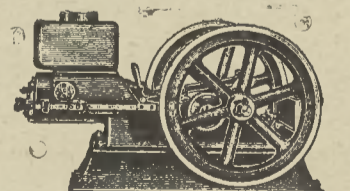
nyers lenkórót

szál-nyeréshez, valamint kaszált és

gépgel csépelet lenszalmát,

tetszés szerinti mennyiségben és elad eredeti (pernai)

oroszlenneműt.

Waterloo benzine motor
eredeti amerikai

2 HP compl.	K 1200.-
4 HP	K 2000.-
6 HP	K 2900.-
8 HP	K 3800.-
12 HP	K 5200.-

bérmentve bármely magyarországi állomásig, beleértve a csővezeték és szorítás. — **Denes B. Budapest, V., Lipót-körút 15.** — Kézpénzfizetésnél 10% seonto. Kereskedők magas engedélyt élveznek. — **árjegyzék ingyen és bérmentesen.**

Szuperfoszfátot

Kartellen

Kivül

szállít

Schvarcz József és Társa, Budapest, VI., Váci-körút 53. sz.

Tejszövetkezetek!

Vajat és friss tehéntúrót minden mennyiségben veszünk a legmagasabb árban. Magyar Mezőgazdasági Szakiroda, Bpest, Andrássy-ut 2.

Gyors, pontos, olcsó földmérés

Stadel-Torkos földmérő-taliga. Világhírű szabadalom 18 államban. Kapható Stadel gépgyárában, Győrött.

GAZDÁK figyelmébe!

= 50% =

olcsóbb,

M. kir. szabad. 12321-900 A. 905.

mint bármely más világító anyag a

pyroleum

világítása.

A pyroleum szagtalan, nem füstöl, nem gyúlékony és már

több ezer uradalomban bevezetett.

Számos elismerő levél nálam betekinhető. Próbaküldemények 2 korona utánvét mellett. Kívánatra prospectus ingyen és bérmentve

Degen Jakab

BUDAPEST,

IX. ker., Köszraktár-utca 28.

Amerikai nagyhozamu

tengeri műveléshez való

vetőmagvak és gépek

nagy választékban

Gróf Teleki Arvéd

uradalmában, posta:

Koncza.

Kerékpár, keveset használt 30 ft. **Női kerékpár** angol 35 ft. **Karikahajós** női varrógép 40 ft. **Makulaturpapír** 100 kgr. 3 ft. **Ujságpapír** 100 kgr. 5 ft. **Wertheim-Cassa** 3 íróasztallal 180 ft. **Antik** nagy falóra üveg-szekrényben 150 forintért eladó. IX., Ernő-utca 15. földszint 5.

Sertéshidmérleg 3000 kgr. keveset használt, új állami hitelesítéssel 520 K. **Henteskocsi,** ló és szerszám 400 koronaért eladó. Töpper, Madách-utca 33.

INGYEN

küldjük legújabb gazdasági szakkönyvjegyzékünket. ...

„PÁTRIA“ r.-t. könyvkereskedése Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz.

Elsőrendű magyarfajú **Erdélyi**

jármosökrök,

ugyszintén 1 és 2 éves magyarfajú

Erdélyi

ökörborjuk

minden időben nagy választékban kaphatók

ALEXA MIKLÓS-nál

Szamosujvárt.

(Szolnok-Doboka megye.)

Marhákat a betegségtől megóvni könnyebb, mint a beteg állatot meggyógyítani. — Ajánljuk a **MASTIN**

egyedüli hízó óvszert, mely Dr. Trnkoczy készítménye. Minden kereskedőnél kapható.

VALÓ.

di francia különlegességek (gummi és halhólyag, ugyszintén összes női óvszerek) F. Bergerand fils leghirneve-sebb párisi gyárostól legelőnyösebben beszerezhető

Polgár Sándornál

Budapest,

VII., Erzsébet-körút 50.

Részletes képes árjegyzék ingyen. Ezen hirdetés beküldése esetén 15% engedmény. Kivágott a „Gazdasági Lapok“-ból.

Teavajat

megvesz bármely mennyiségben készpénz ellen: **Ferber Berta, Wien, IX., Marktgasse 51. sz.**

GAZDASÁGI LÓTAKARÓK

uj és egyszer használt zsákok, ponyvák, kötélárak, manillazsineg, kölesön és eladás kartellen kívül.

Távirat: **NAGEL ADOLF** Budapest, V., Arany János-utca 10.

Telefon: 35-92.

NAGYENYED-RE
Alsófehér m.

forduljon minden érdeklődő, ki sulyt fektet elsőrendű fajtiszta anyagra.

Gyümölcsfacsemeték
sétányfák, diszcserjék, tülevelűek, kerítésnövények, bogyógyümölcsűek stb.

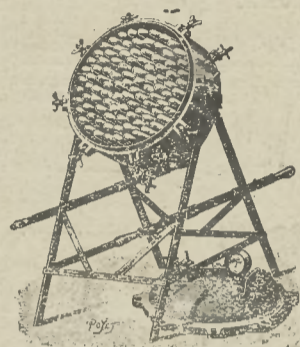
Szőlőoltványok (elsőrendű árú) európai és amerikai sima és gyökeres vesszők. Oktató diszárjegyzék kívánatra ingyen.

FISCHER és Társai
faiskolák és szőlőoltványtelepek

Fiatal külföldi urhölgy

aki a német egyetemen az állattenyésztést négy szemeszteren át tanulmányozta és ezen a téren praktikus tapasztalatokat szerzett, egy sertés- vagy marhatenyésztés alapításához megfelelő tőkepénzzel rendelkező, előkelő családból származó társat keres. Ajánlatok „E. H. postlagernd Baden bei Wien“ kéretnek.

Világkiállításokon a legnagyobb díjakkal kitüntetve

Pasztörözés a bor hevítése nélkül!

A Mallié aszbeszt porcellán szűrő a borokat szűrés közben az összes betegség-csírától mentesíti és az így szűrőn átment borok nemcsak kristálytiszták lesznek, hanem semmi további pinczekezelésre nem szorulnak. Palackozásnál nélkülözhetetlen.

Gyártja:

Méran Frères, Páris (155 Faubourg Poissonnière).

Felvilágosításokkal szívesen szolgál: Cifka József Budapest, V., Váci-körút 46. sz.

BÁRDOS és BRACHFELD
MŰSZAKI ÉS VILAMOSSÁGI VÁLLALAT.
BUDAPEST VI. GYÁR UTCA 5 SZ.
MOTOROSZTÁLY:

BENZINMOTOROK, BENZINLOCOMOBILOK, ÉS CSÉPLŐKÉSZLETEK, SZIVOGÁZMOTOROK, MAGAS NYOMÁSÚ NYERSOLAJMOTOROK. MALOM BERENDEZÉSEK.

ÁRLEGYZÉK INGYEN ÉS BÉRMENTVE

Eredeti Hanna vetőárpat

a párisi kiállításon „Grand Prix“-vel kitüntetve, megvételre ajánlja **Kubicsek Ferencz** földbirtokos, **Cellechovitz**, Prossnitz mellett, **Morvaországban**.

Belgiai ardenni elsőrendű tenyészmének

különféle szín- és nagyságban állanak eladásra készen

R. & S. MENZELES

Wien,

III., Dietrichgasse 19/b.

Stahel és Lenner

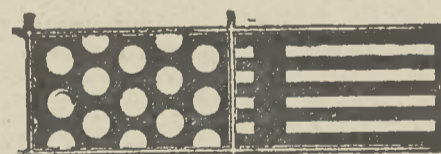
Trieur- és lemezlyukasztó-gyár

BUDAPEST.

VI., Angyalföld, Országbíró-utca 44-46. sz.

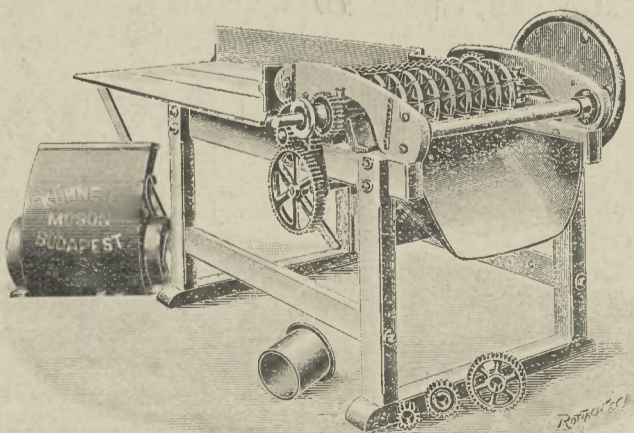

Ajánljuk **TRIEURJEINKET** és **OSZTÁLYOZÓ GÉPEINKET** gabona és hüvelyesek tisztítására és osztályozására

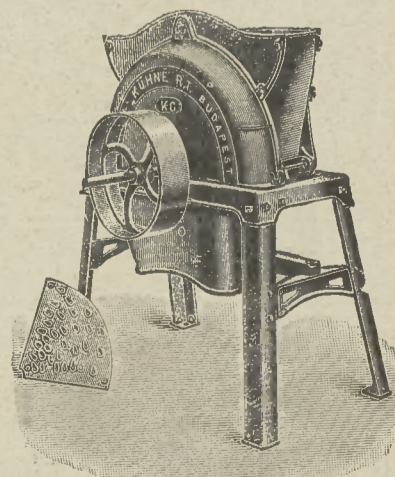
TÖREKROSTÁK és minden fajta **LEMEZRÓSTA** gőzcséplő gépek számára.

Szecs kavágókat, kukoriczaszartépőgépeket, répavágókat, darálógépeket, morzsolókat és tüllasztókat,

mótorhajtású takarmány-készítő berendezéseket, tejgazdasági felszereléseket elismert elsőrendű kivitelben szállít

„KÜHNE“
mezőgazdasági gépgyár r.-t.
MÖSONBAN.

Főraktár: Budapest, VI., Váci-körút 57a. Fiókraktárak: Debreczen és Temesvár.

1571/1911. sz.

Nagybirtok-eladás.

Kecskemét városnak Pestvármegyében fekvő Baracs-pusztai 3536 holdas területű birtoka, mely 8 év óta mint legelő használtatik, írásbeli zárt ajánlatok útján eladatik.

Az írásbeli zárt ajánlatok **folyó évi márczius hó 20-ik napjának déli 12 órájáig** a város gazdasági ügyosztályához nyújtandók be.

Bánatpénzül a város házi pénztáránál készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban 40,000 korona teendő és a letéti elismervény az ajánlathoz melléklendő.

Eladási feltételek:

1. Az ajánlat vevőre annak benyújtásával kötelező s amennyiben attól vissza lépne, bánatpénzének elvesztésén kívül a városnak ebből eredhető mindennemű kárát megtéríteni tartozik. Ellenben az ügylet a városra csak a th. bizottsági közgyűlés határozata és ezen határozatnak belügyminiszteri jóváhagyása által válik kötelező erejűvé.

2. Vevő köteles a bánatpénzt a miniszteri jóváhagyás kézbesítésétől 15 nap alatt az ajánlott és elfogadott vételár $\frac{1}{4}$ részére kiegészíttetni. A vételár további 25%-a az átvétel napján, a még így fennmaradt 50% pedig ettől számítva 1 év alatt $5\frac{1}{2}\%$ kamattal fizetendő.

3. Vevőnek a birtok, amennyiben addig a miniszteri jóváhagyás megérkezik, 1911. évi november 1-én átadatik birtokba, köteles azonban megtéríteni, hogy az oda legelőre felvett jószág november utolsó napjáig ott legeljen minden fűbér visszatérítése nélkül.

4. Vevő a vételár teljes lefizetéséig erdőt vagy fát csak a város előleges jóváhagyásával és csak az érvényes üzemtervek szerint vágthat.

5. Az épületek, a volt bérlő tulajdonát képező kivételével, azon állapotban adatnak át, amelyben átadáskor találtnak.

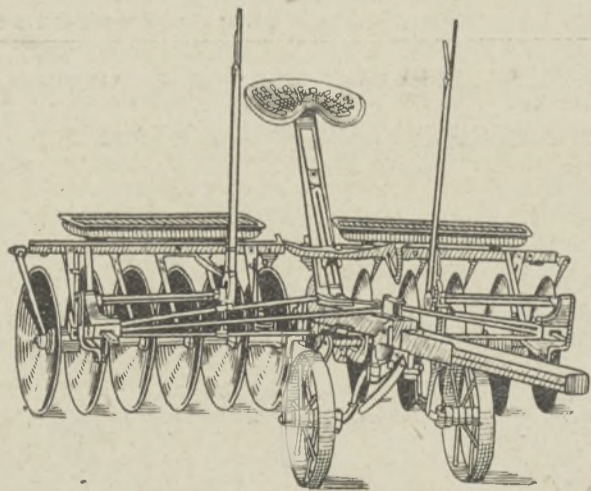
6. Az adásvételből netán felmerülő vitás kérdések elbírálására a kecskeméti kir. járásbiróság illetékessége köttetik ki.

Kecskemét, 1911. február 3.

A városi tanács.

!! Hullámos tárcsájú tárcásboronák !!

Tagadhatatlanul tökéletes munkát végző és kevés vonóerőt igénylő tárcásborona, mit a magyarországi gazdák számtalan elismerése is bizonyít. — Mielőtt tárcásboronát vásárolna, érdeklődjön a **hullámos tárcsájú tárcásboronák** számtalan előnyei felől. — Ajánlattal készséggel szolgálunk.

Az eredeti „MELICHAR“-féle páros sorú
UNICUM DRILL

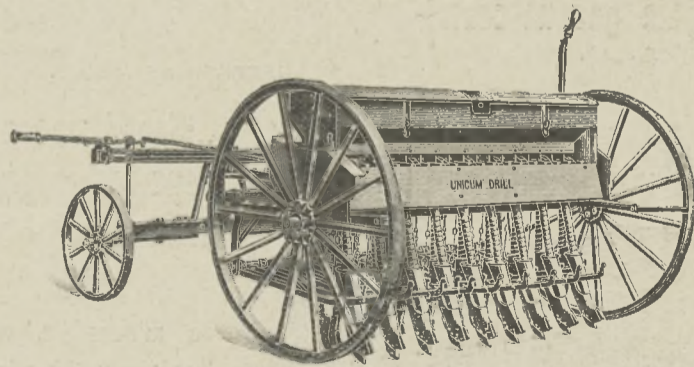
valamint a műtrágyaszóró-szerkezettel kombinált

IMPERATOR

vetőgép, végtelen egyszerű kezelhetősége és szerkezete, nemkülönben csekély vonóerő-szükségleténél fogva az összes vetőgépgyártmányok között első helyet foglalja el. — Az „Unicum Drill“ magelosztása ideálisan egyenletes.

ÓVAKODJUNK UTÁNZATOKTÓL!!

Abrás leírással és árajánlattal szívesen szolgálunk!

BÄCHER RUDOLF - MELICHAR FERENCZ

cégek, magyarországi vezérképviselő:

Szücs Zsigmond, Budapest, VI., Nagymező-utca 68.

ALAPITTATOTT 1850-ben. TELEFON 42-50.

EREDETI
FOWLER-FÉLE GŐZEKÉK

PÁRATLANOK

munkateljesítményben, tartósságban és az üzemben való takarékoságban

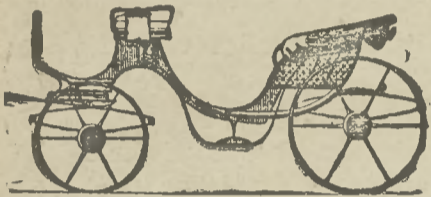
JOHN FOWLER & Co

BUDAPEST-KELENFÖLD

vasutállomással szemben.

Stumpf Testvérek kocsigyártása.

Budapest, IX., Vágóhid-utca 2. Soroksári-út sarok. Alapított 1871.

Dus raktár új és használt kocsikból. Használt kocsik becséreltetnek és átalakítások elfogadtnak jutányos árak mellett. Ugyiszinté mindenféle üzleti és gazdasági kocsik készítése.

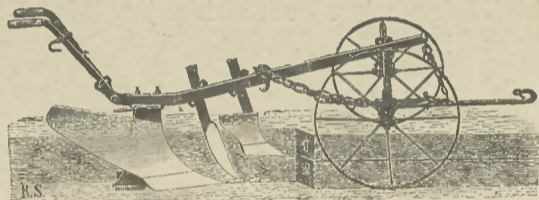
Arjegyzék ingyen és bérmentve.

Propper Samu

mezőgazdasági gépüzletében

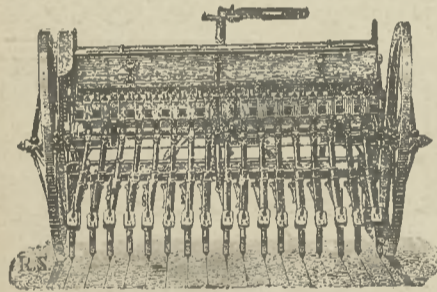
BUDAPEST

V., Váci-körut 52.

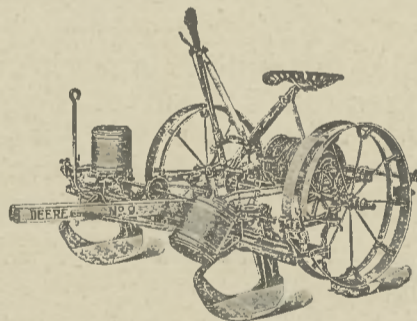
Valódi SACK-féle aczéleke.

nagy választékban és előnyös árakon kaphatók: **Sack-féle aczélekek, vetőgépek, boronák,** valamint **szőlőmivelési eszközök,** **„Westfália“** mûtrágyaszórógépek,

Valódi SACK-féle sorbavető.

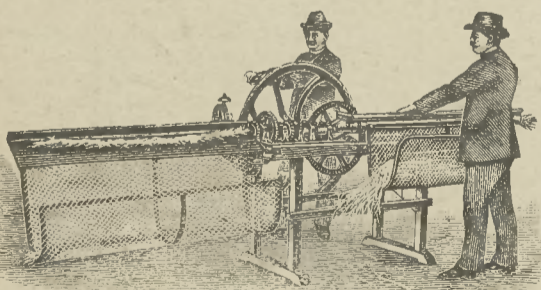
amerikai **Deering-féle** általában elismert **tárcsásboronák,** legvitünőbb **szecskaavágó- és répavágó-gépek,** eredeti amerikai „Ohio“ kukoriczaszántógépek (Schredder), **Kayser-féle gabona-centrifugák,**

DEERE kukoriczaültető.

„Apolló“ meszelő- és permetezőgépek, szalmakötél-fonógépek

és mindenféle egyéb legelsőrendű gazdasági gépek és eszközök.

Szalmakötél-fonógép.

Racionális

homokértékesítéshez

szállítunk munkaképes **gépeket és formákat,**

tégla-, ürblokk-, tetőcserep, csatorna- és alagcsövek gyártására. — Saját modern szerkezetek.

Különlegességi gépgyár:

Dr. GASPARY & Co.,

Markranstädt (Németország.)

84. számú broszura ingyen.

Veszünk birtokot

lehetőleg dunántuli, esetleg a nyugati felsőbb fekvésű vármegyékben örökáron. Elfogadjunk **parcellázási megbízásokat jutalék mellett.**

Nyugatmagyarországi Gazdasági Takarékpénztár Részvénytársaság, Szombathely.

1900. évi párisi világiállításon „GRAND PRIX“.

KWIZDA-féle korneuburgi marhapor.

Étrendi szer lovak, szarvas marhák és juhok részére

50 év óta a legtöbb istállóban használatban étvágytalanság, rossz emésztésnél, a tej javítására s a tejelés fokozására.

Egy doboz ára K 1.40, fél doboz 70 fillér

KWIZDA-féle

korneuburgi marhapor

csakis ezen védjeggyel valódi,

Főraktár: **Török József** gyógyszerész, Budapest, VI., Király-utca 12. szám. VI., Andrassy-ut 26. szám.

Birtokcsere.

A tavasz közeledtével a birtokcsere időpontja is beállván, földbirtokközvetítő irodámat a tisztelt venni és eladni szándékozó közönség szives figyelmébe ajánlom!

Eladó uraktól kizárólagos megbízást kérek!

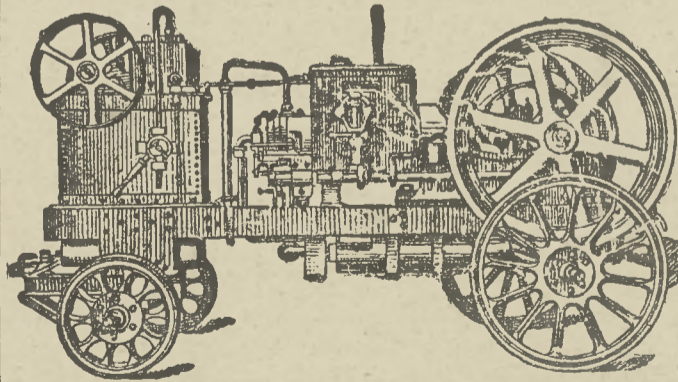
Röjtöki Bauer Antal

Budapest, VIII., Baross-utca 4. szám.

Telefon 166-66.

LANGEN és WOLF motorgyár

BUDAPEST, VI., Váci-körut 59.

Eredeti **OTTO**

„OTTO“

-féle lokomobilok, benzín- és szivógáz-motorok.

Kényelmes fizetési feltételek.

MEGJELENT KODOLÁNYI-féle 1911. ÉVI GAZDASÁGI ZSEBNAPTÁR

51-ik ÉVFOLYAM. a szokott csinos kiállításban, de az eddiginél sokkal bővebb és változatosabb tartalommal. 51-ik ÉVFOLYAM.

Ára helyben 2 korona 80 fillér. Ajánlott postai szétküldéssel 3 kor. 25 fill. Utánvétellel küldve 3 kor. 45 fill.

Megrendelhető a „GAZDASÁGI LAPOK“ kiadóhivatalában, Budapesten, IV. kerület, Múzeum-körut 7. szám alatt.